

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z PLASTYKI

W ROKU SZKOLNYM 2023/2024

I PODSTAWY PRAWNE

1. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 Prawo Oświatowe (Dz. U. 2017 poz. 59 z późniejszymi zmianami).
2. Ustawa z dnia 7 września 1991 o systemie oświaty ((Dz. U. z 2022 r. poz. 2230).
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 lutego 2019 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz.U.2019 poz. 372)
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz. U. 2019 poz. 373)
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 19 sierpnia 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1780)
6. Statut Szkoły Podstawowej nr 9 im. Jana Pawła II w Otwocku

II CELE OCENIANIA

1. Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia polega na rozpoznawaniu przez nauczycieli poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego oraz wymagań edukacyjnych wynikających z realizowanych w szkole programów nauczania.
2. Ocenianie wewnątrzszkolne ma na celu:
 - 1) informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i jego zachowaniu oraz o postępach w tym zakresie;
 - 2) udzielanie uczniowi pomocy w nauce poprzez przekazanie uczniowi informacji o tym, co zrobił dobrze i jak powinien się dalej uczyć;
 - 3) udzielanie uczniowi wskazówek do samodzielnego planowania własnego rozwoju
 - 4) motywowanie ucznia do dalszych postępów w nauce i zachowaniu;
 - 5) dostarczenie rodzicom (prawnym opiekunom) i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach w nauce, zachowaniu oraz szczególnych uzdolnieniach ucznia;
 - 6) umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.

III OGÓLNE USTALENIA

1. Ocenianie bieżące w klasach IV-VI odbywa się zgodnie z następującą skalą:
 - 1) stopień celujący – 6
 - 2) stopień bardzo dobry – 5
 - 3) stopień dobry – 4
 - 4) stopień dostateczny – 3
 - 5) stopień dopuszczający – 2
 - 6) stopień niedostateczny – 1
2. Oceny bieżące rejestrowane są w dzienniku elektronicznym za pomocą odpowiedników cyfrowych podporządkowanych w/w skali.
3. Dopuszcza się nieprzygotowanie do lekcji, odnotowywane w dzienniku minusem (-).
4. Dopuszcza się stosowanie znaków (+), (-) w ocenianiu bieżącym.

IV OBSZARY AKTYWNOŚCI UCZNIÓW:

- I. Opanowanie zagadnień z zakresu języka i funkcji plastyki; podejmowanie działań twórczych, w których wykorzystane są wiadomości dotyczące formy i struktury dzieła.
- II. Doskonalenie umiejętności plastycznych – ekspresja twórcza przejawiająca się w działaniach indywidualnych i zespołowych.
- III. Opanowanie podstawowych wiadomości z zakresu kultury plastycznej, jej narodowego i ogólnoludzkiego dziedzictwa kulturowego.

V OGÓLNE KRYTERIA OCENIANIA

1. Ustala się następujące ogólne kryteria osiągnięć edukacyjnych ucznia klas IV-VIII:

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

 - 1) prezentuje wiedzę i umiejętności z realizowanego programu;

- 2) twórczo rozwiązuje problemy, dostrzega je, nie unika ich i podejmuje niekonwencjonalne sposoby ich rozwiązania;
- 3) poszukuje, porządkuje i przetwarza informacje z różnych źródeł;
- 4) samodzielnie i twórczo rozwija swoje zainteresowania;
- 5) inspiruje pracę w zespole;
- 6) potrafi stosować metody i techniki negocjacyjne w rozwiązywaniu problemów;
- 7) posługuje się pięknym językiem ojczystym;
- 8) potrafi dokonać trafnej samooceny.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- 1) prezentuje ugruntowaną wiedzę i umiejętności objęte materiałem nauczania;
- 2) przekazuje swoją wiedzę pewnie, posługując się klarownym, komunikatywnym językiem; 3) potrafi powiązać różne fakty i wiadomości oraz umie zastosować je w nowych często nieznanach sytuacjach;
- 4) samodzielnie formułuje wnioski;
- 5) rozwiązuje problemy w twórczy sposób, logicznie i precyzyjnie opisuje otrzymane wyniki oraz wyciąga z nich własne wnioski;
- 6) przedstawia zajmująco własny punkt widzenia, potrafi go bronić, szanuje argumenty innych;
- 7) efektywnie współdziała w zespole, stymulując pracę twórczą w grupie;

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- 1) opanował wymagany materiał programowy;
- 2) potrafi stosować zdobytą wiedzę teoretycznie i praktycznie w większości sytuacji problemowych;
- 3) umiejętnie wyjaśnia różne zjawiska,
- 4) poprawnie formułuje wnioski;
- 5) wykazuje zainteresowanie wiedzą i poszukuje jej w różnych źródłach informacji;
- 6) skutecznie komunikuje się i efektywnie współpracuje w zespole;
- 7) wykazuje zainteresowanie przedmiotem;
- 8) łączy wiedzę z różnych przedmiotów;

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- 1) zna podstawowy materiał programowy i opanował przynajmniej zasadnicze jego treści;
- 2) rozwiązuje (przy niewielkiej pomocy nauczyciela) typowe zadania o przeciętnym stopniu trudności;
- 3) zna podstawowe pojęcia;
- 4) wykorzystuje wiedzę w sposób odtwórczy;
- 5) potrafi skutecznie porozumiewać się w typowych sytuacjach;

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- 1) opanował konieczną wiedzę i umiejętności objęte programem nauczania;

- 2) umie wykazać się wiedzą elementarną, rozwiązuje zadania o niskim stopniu trudności;
- 3) potrafi skorzystać z pomocy nauczyciela;
- 4) wykazuje minimalne zainteresowanie wiedzą;
- 5) mimo braków w wiadomościach i umiejętnościach ma możliwość uzyskania koniecznej wiedzy z danego przedmiotu w ciągu dalszej nauki.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- 1) nie opanował minimum wiadomości i umiejętności objętych programem nauczania lub jego bloku, a jego braki uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy;
- 2) nie jest w stanie z pomocą nauczyciela rozwiązać prostego zadania;
- 3) popełnia błędy, nie udziela odpowiedzi lub udziela błędnych;
- 4) mimo zachęt wykazuje obojętny albo wręcz lekceważący stosunek do zdobywania wiedzy;
- 5) jest bardzo często nieprzygotowany do lekcji (nie odrabia prac domowych, nie przynosi niezbędnych przyborów).

VI NARZĘDZIA POMIARU OSIĄGNIĘĆ UCZNIĄ I SPOSOBY OCENIANIA WIADOMOŚCI I UMIEJĘTNOŚCI

I. Sposoby informowania uczniów o postępach, obowiązkach i niedociągnięciach:

- 1) Na pierwszej lekcji w danym roku szkolnym uczniowie zostają zapoznani z zasadami i kryteriami oceniania z plastyki. Fakt ten jest odnotowany w dzienniku lekcyjnym.
- 2) Ocena wiedzy i umiejętności stanowi proces złożony oraz wymaga indywidualnej analizy możliwości twórczych każdego ucznia. Nauczyciel dokonując oceny, zwraca uwagę przede wszystkim na wkład pracy ucznia.
- 3) Nauczyciel każdorazowo informuje o przewidywanym czasie na wykonanie ćwiczenia oraz terminie oddania prac.
- 4) W uzasadnionych przypadkach (nieobecność usprawiedliwiona, zaangażowanie w proces tworzenia, szukanie odpowiednich materiałów, opinia PP) nauczyciel może w porozumieniu z uczniem przedłużyć termin oddania pracy.
- 5) Na wniosek ucznia lub jego rodziców (prawnych opiekunów) nauczyciel uzasadnia ocenę ze wskazaniem drogi i sposobu poprawy wyników.
- 6) Stopnie są jawne zarówno dla ucznia, jak i dla jego rodziców (prawnych opiekunów).
- 7) Nauczyciel ma obowiązek sprawdzania i oddania prac w ciągu dwóch tygodni.
- 8) Nauczyciel ma prawo zapytać ucznia z materiału tematycznego obejmującego 3 ostatnie lekcje.
- 9) Odpowiedzi ustne oraz prace domowe, za które stawia się stopnie, oceniane są w zależności od obszerności i poziomu prezentowanych wiadomości i umiejętności.
- 10) Uczeń ma na lekcji materiały plastyczne niezbędne do wykonywania pracy plastycznej, zeszyt przedmiotowy, podręcznik.
- 11) Zeszyt przedmiotowy lub inna forma notatek powinny:

- zawierać wszystkie tematy,
- być prowadzony estetycznie,
- świadczyć o zainteresowaniu ucznia plastyką (własnoręczne notatki ucznia, rysunki, artykuły o sztuce, itp.).

12) Na początku lekcji uczeń ma prawo zgłosić brak przygotowania do lekcji.

13) Uczeń ma prawo dwa razy w ciągu półrocza nie przygotować się do lekcji, bez żadnej konsekwencji – nauczyciel wpisuje „-”. O nieprzygotowaniu uczeń informuje nauczyciela zaraz po wejściu do klasy, zgłoszenia mogą dotyczyć:

- braku zeszytu, podręcznika;
- braku materiałów i pomocy plastycznych na lekcji.

16) Zgłaszając dalsze nieprzygotowania uczeń dostaje kolejne „-”

17) Brak nieprzygotowania nie można zgłaszać w dniu zapowiedzianych prac pisemnych.

18) Aktywność na lekcjach może być oceniana w formie znaku „+”; „-”.

19) Trzykrotne otrzymanie „+” oznacza ocenę - bardzo dobrą.

20) Trzykrotne otrzymanie „-” oznacza ocenę - niedostateczną.

21) Aktywność i zaangażowanie na lekcji dotyczy samodzielnego rozwiązywania zadań, udziału w dyskusjach, umiejętnej obserwacji oraz interpretacji zagadnień.

22) Jeśli z powodu braku materiałów plastycznych uczeń nie może wykonać swojej pracy na zajęciach, nauczyciel prowadzący wyznacza inne ćwiczenie dla ucznia do zrealizowania.

23) Gdy uczeń jest nieobecny na lekcji, uzupełnia tematy i prace domowe w zeszycie w ciągu jednego tygodnia od daty powrotu do szkoły.

24) Sprawdziany wiadomości i umiejętności, obejmujące większe partie materiału są obowiązkowe, zapowiadane i odnotowane w dzienniku z tygodniowym wyprzedzeniem.

25) Uczeń nieobecny przystępuje do sprawdzianu po powrocie do szkoły, nauczyciel wskazuje termin zaliczenia.

26) Jeżeli uczeń z różnych powodów nie skończył swojej pracy na zajęciach to może to zrobić w domu.

27) O grożącej ocenie niedostatecznej semestralnej czy końcowej rodzice ucznia powiadamiani są pisemnie przed zakończeniem semestru /roku.

28) Obowiązkiem ucznia jest utrzymać porządek na stanowisku pracy i przestrzegać zasad BHP.

VII SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA OCENIANIA DO POSZCZEGÓLNYCH FORM AKTYWNOŚCI

- I. Opanowanie zagadnień z zakresu języka i funkcji plastyki; podejmowanie działań twórczych, w których wykorzystane są wiadomości dotyczące formy i struktury dzieła.

Uczeń:

- 1) wykazuje się znajomością dziedzin sztuk plastycznych: malarstwa, rzeźby, grafiki, architektury (łącznie z architekturą wnętrz), rysunku, scenografii, sztuki użytkowej dawnej i współczesnej (w tym rzemiosła artystycznego); rozumie funkcje tych dziedzin i charakteryzuje ich język; rozróżnia sposoby i style wypowiedzi w obrębie dyscyplin; zna współczesne formy wypowiedzi artystycznej, wymykające się tradycyjnym klasyfikacjom, jak: happening, performance, asamblaż, sztuka nowych mediów;
- 2) rozróżnia cechy i rodzaje kompozycji w naturze oraz w sztukach plastycznych (odnajduje je w dziełach mistrzów, a także w tworach i zjawiskach przyrody); tworzy różnorodne układy kompozycyjne na płaszczyźnie i w przestrzeni (kompozycje otwarte i zamknięte, rytmiczne, symetryczne, statyczne i dynamiczne); ustala właściwe proporcje poszczególnych elementów kompozycyjnych, umiejętnie równoważy kompozycję, wykorzystując kształt i kontrast form;
- 3) klasyfikuje barwy w sztukach plastycznych; wykazuje się znajomością pojęć: gama barwna, koło barw, barwy podstawowe i pochodne, temperatura barwy, walor barwy; rozróżnia i identyfikuje w dziełach mistrzów i własnych kontrasty barwne: temperaturowe, dopełnieniowe i walorowe; podejmuje działania twórcze z wyobraźni i z zakresu interpretacji natury, uwzględniające problematykę barwy;
- 4) charakteryzuje i rozróżnia sposoby uzyskania iluzji przestrzeni w kompozycjach płaskich; rozpoznaje rodzaje perspektyw (w tym m.in.: rzędowa, kulisowa, aksonometryczna, barwna, powietrzna, zbieżna); rozpoznaje i świadomie stosuje światłocień, jako sposób uzyskania iluzji przestrzeni; podejmuje działania kreatywne z wyobraźni i z natury, skoncentrowane wokół problematyki iluzji przestrzeni;
- 5) charakteryzuje pozostałe środki wyrazu artystycznego, takie jak: linia, plama, faktura; wykorzystuje wskazane środki w działaniach plastycznych (kompozycjach z wyobraźni i transpozycji natury);
- 6) rozróżnia gatunki i tematykę dzieł w sztukach plastycznych (portret, autoportret, pejzaż, martwa natura, sceny: rodzajowa, religijna, mitologiczna, historyczna i batalistyczna); niektóre z tych gatunków odnajduje w grafice i w rzeźbie; w rysunku rozpoznaje studium z natury, karykaturę, komiks; rozumie, czym jest w sztuce abstrakcja i fantastyka; podejmuje działania z wyobraźni i z natury w zakresie utrwalania i świadomości gatunków i tematów w sztuce, stosuje w tym zakresie różnorodne formy wypowiedzi

(szkice rysunkowe, fotografie zaaranżowanych scen i motywów, fotomontaż).

II. Doskonalenie umiejętności plastycznych – ekspresja twórcza przejawiająca się w działaniach indywidualnych i zespołowych.

Uczeń:

- 1) w zadaniach plastycznych interpretuje obserwowane przedmioty, motywy i zjawiska, stosując środki wyrazu zgodnie z własnym odczuciem; w wyższych klasach podejmuje również próby rysunkowego studium z natury;
- 2) wyraża w pracach plastycznych uczucia i emocje wobec rzeczywistości, a także te płynące z inspiracji muzycznych czy literackich (impresja i ekspresja); rysuje, maluje, ilustruje zjawiska i wydarzenia realne i wyobrażone (także w korelacji z innymi przedmiotami);
- 3) modeluje bryły i reliefy, konstruuje samodzielnie małe rzeźbiarskie formy przestrzenne i bryły architektoniczne, a większe projekty realizuje we współpracy z innymi; tworzy aranżacje przestrzenne z gotowych elementów stosując układy kompozycyjne właściwe dla uzyskania zamierzonego wyrazu;
- 4) projektuje graficzne formy użytkowe (zaproszenie, okładka, plakat) kształtuje przestrzenne formy dekoracyjne i scenograficzne – indywidualnie i w zespole; umiejętności te wykorzystuje w przygotowaniu imprez i uroczystości szkolnych, np. powiązanych z kalendarzem różnego typu świąt;
- 5) podejmuje próby integracji sztuk tworząc zespołowo teatr plastyczny (animacja form plastycznych w przestrzeni plus światło i dźwięk) oraz realizując inne rodzaje kreacji z pogranicza plastyki i pokrewnych dziedzin jak pantomima, taniec, film animowany;
- 6) stosuje różnorodne techniki plastyczne (proste techniki graficzne, rzeźbiarskie, malarskie, elementy obrazowania cyfrowego fotograficznego z wykorzystaniem wybranych graficznych programów komputerowych);
- 7) podejmuje działania z zakresu estetycznego kształtowania otoczenia; projektuje i realizuje formy dekoracyjne, podnoszące estetykę otoczenia (wykorzystuje elementy gotowe, aranżując własny pokój, np. projektując nakrycie stołu na uroczystość rodzinną z wykorzystaniem m.in. dekoracji kwiatowej; uwzględnia zasady estetyki podawania potraw).

III. Opanowanie podstawowych wiadomości z zakresu kultury plastycznej, jej narodowego i ogólnoludzkiego dziedzictwa kulturowego. Uczeń:

- 1) zna dziedzictwo kulturowe najbliższego otoczenia, wymienia zabytki i dzieła architektury (historycznej i współczesnej);
- 2) zapoznaje się z twórczością artystów w obrębie „małej ojczyzny”;

- 3) rozumie znaczenie twórczości ludowej; rozróżnia różne jej formy; zna pojęcia sztuka ludowa i etnografia;
- 4) wymienia, rozpoznaje i charakteryzuje najważniejsze obiekty kultury wizualnej w Polsce, wskazuje ich twórców;
- 5) rozpoznaje wybrane, najbardziej istotne dzieła z dorobku innych narodów;
- 6) rozumie i charakteryzuje na wybranych przykładach z różnych dziedzin pojęcie stylu w sztuce;
- 7) wykazuje się znajomością najważniejszych muzeów i kolekcji dzieł sztuki w Polsce i na świecie;
- 8) zna i stosuje zasady prezentacji i upowszechniania dzieł zgodnie z prawem i etyką.

Przy ocenianiu testów wiedzy i testów słuchowych stosuje się następujące jednolite kryteria ocen:

- a) 0 – 30% punktów niedostateczny
 - b) 31% – 50% dopuszczający
 - c) 51 % – 70% dostateczny
 - d) 71 % – 89% dobry
 - e) 90 % – 97% bardzo dobry
 - f) 98% – 100% celujący
1. Praca w grupie to umiejętność organizacji pracy zespołowej, aktywny udział w dyskusji, twórcze rozwiązywanie problemu, podejmowanie działań praktycznych, pełnienie różnych ról w zespole, dbałość o końcowe efekty pracy zespołu. W określonych wypadkach wyniki pracy grupowej są prezentowane przez wybrane osoby na forum klasy.
 2. Kartkówka to pisemne sprawdzenie wiedzy, obejmujące zakres materiału z jednej, dwóch lub trzech ostatnich lekcji (zgodnie z WSO). Kartkówki nie muszą być wcześniej zapowiadane.
 3. Zeszyt - oceniana jest jego zawartość , zapisy notatek, estetyka – raz w semestrze.
 4. Prace dodatkowe to wszelkie prace i działania nadobowiązkowe, np.: plakaty, projekty, prezentacje, udział w konkursach plastycznych. Wszystkie prace i działania dodatkowe, ich przeznaczenie i sposób prezentacji na forum klasy oraz sposoby oceniania są konsultowane z nauczycielem.

Stopień dopuszczający

Przyswojenie przez ucznia podstawowych wiadomości i umiejętności wymienionych w programie nauczania dla przedmiotu *plastyka* stanowi podstawę do wystawienia oceny dopuszczającej. Dziecko powinno rozwiązywać (samodzielnie bądź z pomocą nauczyciela) zadania plastyczne o niewielkim stopniu trudności, wykorzystując w stopniu minimalnym dostępne narzędzia pracy.

Stopień dostateczny

Jeżeli uczeń opanuje w stopniu średnim materiał objęty programem nauczania (braki w wiadomościach o charakterze szczegółowym), należy wystawić mu ocenę dostateczną. Dziecko powinno samodzielnie rozwiązywać zadania plastyczne o niewielkim stopniu trudności, poprawnie posługując się różnymi przyborami i narzędziami pracy.

Stopień dobry

Stosowanie przez ucznia w praktyce elementów zdobytej wiedzy teoretycznej oraz jego aktywne uczestnictwo w zajęciach (udział w dyskusjach na temat prezentowanych obiektów, staranne wykonywanie ćwiczeń obowiązkowych) stanowi podstawę do wystawienia oceny dobrej. Dziecko powinno samodzielnie rozwiązywać zadania teoretyczne, odpowiednio posługiwać się przyborami i narzędziami oraz wykonywać prace plastyczne poprawne pod względem technicznym i estetycznym.

Stopień bardzo dobry

Uczeń, który opanował wszystkie określone w programie nauczania wiadomości i umiejętności oraz wykorzystuje je w działaniach plastycznych, otrzymuje stopień bardzo dobry. Dziecko bierze udział w dyskusjach na temat prezentowanych obiektów, podczas których przekonująco uzasadnia swoje poglądy. Stosuje również z powodzeniem wiedzę teoretyczną, wykonując ćwiczenia praktyczne, oraz sprawnie operuje wybraną techniką plastyczną. Ponadto chętnie uczestniczy w różnorodnych działaniach plastycznych na terenie szkoły i poza nią (startuje w konkursach plastycznych, wykonuje gazetki szkolne i oprawę plastyczną imprez, należy do koła zainteresowań) oraz uzupełnia wiadomości samodzielnie dobranymi lub wskazanymi przez nauczyciela lekturami.

Stopień celujący

Jeżeli uczeń przejawia szczególne zainteresowania plastyką (np. kolekcjonuje reprodukcje i książki o sztuce, przygotowuje referaty i pomoce dydaktyczne, uczęszcza do galerii, muzeów itp.) oraz posiada wiedzę i umiejętności określone w programie nauczania, może uzyskać stopień celujący. Ponadto powinien aktywnie uczestniczyć w zajęciach pozalekcyjnych, osiągać sukcesy w konkursach plastycznych, wykazywać zaangażowanie i twórczą inicjatywę we wszelkich działaniach plastycznych na terenie szkoły oraz poza nią.

VIII ŚRÓDROCZNE I ROCZNE OCENIANIE UCZNIÓW

1. Klasyfikacja śródroczna. W celu klasyfikacji osiągnięć edukacyjnych uczniów rok szkolny dzieli się na dwa semestry.

2. Data zakończenia I semestru i początku II semestru jest weryfikowana na początku każdego roku szkolnego, po podaniu przez MEN terminu ferii zimowych tak, aby początek i koniec semestru nie wypadły podczas ferii.
3. Klasyfikowanie śródroczne przeprowadza się raz w roku szkolnym, w ostatnim tygodniu I semestru.
4. Klasyfikacja śródroczna polega na okresowym podsumowaniu osiągnięć edukacyjnych ucznia z zajęć edukacyjnych i zachowania ucznia oraz ustaleniu śródrocznych ocen klasyfikacyjnych z tych zajęć i śródrocznej oceny z zachowania.
5. W klasach I – III śródroczna ocena klasyfikacyjna jest oceną opisową.
6. W klasach IV –VIII śródroczne oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych ustala się według skali obowiązującej w ocenianiu bieżącym, przy czym ocena śródroczna nie musi być średnią ocen uzyskanych przez ucznia a uwzględniać uzyskane bieżące oceny, postępy ucznia oraz wysiłek wkładany w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki zajęć. Przy formułowaniu oceny hierarchia ważności ocen cząstkowych jest następująca: prace klasowe, kartkówki, odpowiedzi ustne, aktywność ucznia, prace domowe, prace długoterminowe.
7. Na miesiąc przed posiedzeniem rady klasyfikacyjnej nauczyciele prowadzący poszczególne zajęcia edukacyjne oraz wychowawca klasy informują ucznia o przewidywanych dla niego śródrocznych ocenach klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych i przewidywanej ocenie klasyfikacyjnej zachowania i wpisanie ich do dziennika elektronicznego.
8. W przypadku przewidywanych ocen niedostatecznych z zajęć edukacyjnych i/lub obniżonej oceny zachowania rodziców uczniów (prawnych opiekunów) należy powiadomić na piśmie, z wyprzedzeniem miesięcznym. Rodzice potwierdzają odbiór informacji podpisem. W przypadku nie zgłoszenia się rodziców (prawnych opiekunów), wychowawca wysyła powiadomienie listem poleconym.
9. Klasyfikacja roczna począwszy od klasy IV polega na podsumowaniu osiągnięć edukacyjnych ucznia z zajęć edukacyjnych, określonych w szkolnym planie nauczania i zachowania ucznia w danym roku szkolnym oraz ustalenia rocznych ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych i rocznej oceny klasyfikacyjnej z zachowania.
10. W przypadku uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na upośledzenie umysłowe w stopniu umiarkowanym lub znacznym klasyfikacji śródrocznej i rocznej dokonuje się z uwzględnieniem ustaleń zawartych w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym.

IX SPOSOBY INFORMOWANIA UCZNIÓW I RODZICÓW O INDYWIDUALNYCH OSIĄGNIĘCIACH

Rodzice (prawni opiekunowie) otrzymują pełną informację o postępach edukacyjnych dziecka, ich trudnościach i specjalnych uzdolnieniach podczas zebrań klasowych i dni otwartych dla rodziców (opiekunów), a także poprzez wpisy w dzienniku elektronicznym, a w miarę potrzeby poprzez odpowiednie notatki w zeszytach do korespondencji lub zeszytach przedmiotowych wykonywane przez wychowawcę lub nauczycieli.

1. Na miesiąc przed posiedzeniem rady klasyfikacyjnej nauczyciele prowadzący w danym zespole klasowym poszczególne zajęcia edukacyjne oraz wychowawca klasy informują ucznia o przewidywanych dla niego rocznych ocenach klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych i przewidywanej rocznej ocenie klasyfikacyjnej zachowania i wpisanie ich w kolumnie „Przewidywana roczna” w dzienniku elektronicznym.

2. Wychowawca informuje rodziców (prawnych opiekunów) ucznia o przewidywanych ocenach podczas zebrań lub spotkań indywidualnych na miesiąc przed posiedzeniem rady klasyfikacyjnej.

3. Na klasyfikację końcową składają się:

a) roczne oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych, ustalone w klasie programowo najwyższej.

b) roczne oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych, których realizacja zakończyła się w klasach programowo niższych w szkole danego typu.

c) roczna ocena klasyfikacyjna zachowania ustalona w klasie programowo najwyższej.

X WARUNKI UZYSKANIA OCENY WYŻSZEJ NIŻ PRZEWIDYWANA ROCZNEJ OCENY KLASYFIKACYJNEJ

1. Warunki i tryb uzyskania wyższej niż przewidywana roczna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych. Uczeń ma prawo do zdawania egzaminu sprawdzającego w przypadku niesatysfakcjonującej go rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych. Rodzice (prawni opiekunowie) uczniów wnoszą pisemną prośbę z uzasadnieniem o podwyższenie proponowanej oceny do 7 dni od jej podania uczniom i rodzicom (prawnym opiekunom).

2. Prawo do egzaminu sprawdzającego nie przysługuje uczniowi, który w wyniku rocznej klasyfikacji uzyskał ocenę niedostateczną z danych zajęć edukacyjnych.

3. Uczeń może przystąpić do egzaminu sprawdzającego z co najwyżej dwóch zajęć edukacyjnych.

4. Prawo poprawienia oceny przewidywanej przysługuje uczniowi, który w trakcie roku szkolnego na bieżąco poprawiał oceny niedostateczne ze sprawdzianów, z tytułu usprawiedliwionej nieobecności uregulował w terminie wszystkie zaległości, prezentuje pozytywną postawę ucznia i stosunek do obowiązków szkolnych.

5. Termin egzaminu sprawdzającego wyznacza dyrektor szkoły nie później niż 2 dni od złożenia wniosku. Egzamin sprawdzający przeprowadza się najpóźniej na dzień przed klasyfikacyjnym posiedzeniem rady pedagogicznej.

6. Egzamin sprawdzający składa się z części pisemnej i ustnej, z wyjątkiem egzaminu z plastyki, muzyki, techniki, zajęć komputerowych oraz wychowania fizycznego, z których egzamin ma przede wszystkim formę ćwiczeń praktycznych.

7. Egzamin sprawdzający przeprowadza komisja powołana przez dyrektora szkoły i w skład komisji wchodzi:

- dyrektor szkoły lub jego zastępca – jako przewodniczący komisji;
- nauczyciel prowadzący dane zajęcia – egzaminator;
- nauczyciel prowadzący takie same lub pokrewne zajęcia – jako członek komisji.

8. Zakres materiału na egzamin przygotowuje egzaminator, a zatwierdza przewodniczący komisji w porozumieniu z członkiem komisji.

9. Stopień trudności egzaminu sprawdzającego musi odpowiadać wymaganiom edukacyjnym i kryterium stopnia, o który się uczeń ubiega.

10. Z egzaminu sprawdzającego sporządza się protokół zawierający: skład komisji, termin sprawdzianu, pytania egzaminacyjne, wynik sprawdzianu oraz ocenę ustaloną przez komisję. Do protokołu załącza się pisemne prace ucznia i zwięzłą informację o ustnych odpowiedziach ucznia.

11. O wyniku egzaminu sprawdzającego uczeń i jego rodzice zostają poinformowani w dniu egzaminu.

12. Od stopnia ustalonego w wyniku egzaminu sprawdzającego odwołanie nie przysługuje.

XI ZASADY WSPÓŁPRACY Z UCZNIAMI, RODZICAMI I PEDAGOGIEM/PSYCHOLOGIEM SZKOLNYM W CELU POPRAWY NIEZADOWALAJĄCYCH WYNIKÓW NAUCZANIA:

Szkoła wspomaga ucznia w uzupełnianiu braków wiedzy i umiejętnościach przez:

- udział ucznia w zajęciach dydaktyczno-wyrównawczych, reedukacyjnych lub logopedycznych;
- indywidualne konsultacje z nauczycielem;
- organizację przez wychowawców i pedagoga szkolnego pomocy koleżeńskiej.

Współpraca z pedagogiem szkolnym:

- wspólne ustalanie sposobu pracy z uczniami mającymi problemy dydaktyczne i wychowawcze.

XII WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE ŚRÓDROCZNE I ROCZNE OCENY KLASYFIKACYJNE W TYM WYMAGANIA DLA UCZNIÓW Z OPINIAMI I ORZECZENIAMI PPP.

Wymagania edukacyjne formułowane są w oparciu o podstawę programową oraz Program nauczania plastyki w klasach 4-7 szkoły podstawowej „Do dzieła!” autorstwa Jadwigi Lukas, Krystyny Onak, Marty Ipczyńskiej, Natalii Mrozkowiak (NOWA ERA). System oceniania ma na celu wspieranie rozwoju intelektualnego i osobowościowego ucznia.

Wymagania edukacyjne

<p>Spełnienie wymagań pozwala postawić ocenę dopuszczającą.</p>	<p>Z pomocą nauczyciela uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> · wymienia placówki działające na rzecz kultury, · tłumaczy zasady zachowania się w muzeum, · wskazuje zabytki znajdujące się w regionie, · podaje nazwiska najwybitniejszych malarzy polskich i zagranicznych, · wyjaśnia, kogo możemy nazywać twórcą ludowym, · opisuje tradycje i symbole związane ze świętami Bożego Narodzenia oraz z Wielkanocą, · nazywa elementy dzieła plastycznego (linia, punkt, kontur, plama, walor barwa, światłocien, technika, faktura, kształt, kompozycja, perspektywa), · wskazuje podstawowe środki wyrazu plastycznego znajdujące się w najbliższym otoczeniu i je opisuje, · wyjaśnia znaczenie niektórych z omówionych na lekcji terminów plastycznych, · wymienia nazwy niektórych z poznanych dziedzin sztuki (np. rysunek, malarstwo, grafika, rzeźba, architektura, sztuka użytkowa, sztuka ludowa oraz współczesne formy: fotografika, film, instalacja, asamblaż, happening, performance), · rozróżnia dzieła należące do poszczególnych dziedzin twórczości artystycznej (rysunek, malarstwo, grafika, rzeźba, architektura, sztuka ludowa, rzemiosło artystyczne itd.), · tłumaczy, czym zajmują się rysownik, malarz, grafik, rzeźbiarz i architekt, · wskazuje różnice między rysunkiem a malarstwem, · uzyskuje barwy pochodne, wykorzystując barwy podstawowe, · wymienia podstawowe elementy warsztatu fotograficznego, · nazywa niektóre gatunki filmowe, · wskazuje środki przekazu należące do nowych mediów,
--	---

	<ul style="list-style-type: none"> · wskazuje podstawowe narzędzia pracy plastyka i wykorzystuje je w minimalnym stopniu w swoich działaniach, · podejmuje próby zastosowania elementów teorii w ćwiczeniach praktycznych, · wykonuje zadania plastyczne o niewielkim stopniu trudności, · utrzymuje w porządku swój warsztat pracy, · stara się przestrzegać zasad BHP podczas działań na lekcji.
<p style="text-align: center;">Spełnienie wymagań pozwala postawić ocenę dostateczną.</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> · określa rolę elementów plastycznych w swoim najbliższym otoczeniu, · wskazuje miejsca w swoim regionie, w których można obejrzeć dzieła plastyczne, · wymienia najśłynniejsze polskie zabytki oraz zabytki znajdujące się w regionie, · podaje przykłady dziedzin sztuki uprawianych przez twórców ludowych oraz wykorzystywanych przez tych artystów technik plastycznych, · wyjaśnia znaczenie wybranych tradycji i symboli związanych ze świętami Bożego Narodzenia oraz z Wielkanocą, · opisuje elementy dzieła plastycznego, · tłumaczy znaczenie omówionych na lekcji terminów plastycznych, · wymienia poznane podczas lekcji dziedziny sztuki, · omawia poznane techniki malarskie, nazywając wykorzystywane w nich narzędzia i podłoża, · wyjaśnia najważniejsze podziały barw, · wskazuje elementy i układy tworzące daną kompozycję, · przygotowuje ilustrację z zastosowaniem danego rodzaju kompozycji, · rozpoznaje rodzaj kompozycji wykorzystanej w wybranych dziełach przedstawionych na reprodukcjach,

- wykonuje rysunek z zastosowaniem wybranej perspektywy,
- podaje najważniejsze cechy wybranych perspektyw malarskich,
- tłumaczy, czym różni się technika druku wypukłego od techniki druku wklęsłego,
- wymienia poszczególne rodzaje rzeźby,
- dokonuje podziału architektury ze względu na jej funkcje,
- wskazuje wytwory wzornictwa przemysłowego w najbliższym otoczeniu,
- projektuje przedmioty codziennego użytku,
- wyjaśnia, czym różni się fotografia artystyczna od fotografii użytkowej,
- określa różnice między dziełami kina artystycznego a filmami komercyjnymi,
- omawia funkcję nowych mediów w sztuce,
- rozpoznaje narzędzia pomocne w pracy rysownika, malarza, rzeźbiarza, grafika, fotografika i filmowca,
- omawia funkcje typowych narzędzi stosowanych w poszczególnych technikach plastycznych,
- przedstawia obiekty na płaszczyźnie i w przestrzeni, posługując się podstawowymi środkami wyrazu plastycznego,
- stosuje w działaniach artystycznych różne narzędzia i podłoża,
- dostrzega wpływ faktury użytego podłoża na efekt końcowy działań plastycznych,
- prowadzi zeszyt przedmiotowy,
- uczestniczy w dyskusjach o prezentowanych obiektach po zachęcie ze strony nauczyciela,
- stosuje się do zasad organizacji pracy,
- przynosi na lekcję odpowiednie materiały i narzędzia,
- aktywnie pracuje w grupie,
- utrzymuje w porządku swój warsztat pracy,

	<ul style="list-style-type: none"> · przestrzega zasad BHP podczas działań plastycznych.
<p style="text-align: center;">Spełnienie wymagań pozwala postawić ocenę dobrą.</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> · określa rolę elementów plastycznych w swoim najbliższym otoczeniu, · podaje nazwiska najwybitniejszych malarzy polskich i zagranicznych, · wymienia najsłynniejsze polskie zabytki i dzieła sztuki oraz zabytki znajdujące się w regionie, · analizuje wybrane dzieła sztuki, stosując wiedzę zdobytą podczas lekcji, · wskazuje najbliższy skansen, · wyjaśnia, czym są pieta i świątek, oraz określa ich cechy na podstawie fotografii, · omawia wybrane tradycje i symbole związane ze świętami Bożego Narodzenia oraz z Wielkanocą, · charakteryzuje poszczególne dziedziny sztuki, · opisuje wybrane środki wyrazu plastycznego i przyporządkowuje je do określonej grupy elementów tworzących dzieło, · wymienia cechy poszczególnych rodzajów kompozycji, · określa sposób przedstawiania przestrzeni oraz rodzaje faktury zastosowane w dziele zaprezentowanym na oglądanej reprodukcji, · rozpoznaje, jakimi narzędziami posłużył się twórca dzieła poznawanego w postaci reprodukcji, · wyjaśnia, jak stosować sztalugi, matrycę i dłuto, · tłumaczy znaczenie poznanych terminów plastycznych, uzupełniając swoje definicje przykładami dzieł sztuki, · omawia wpływ barw ciepłych i zimnych na samopoczucie człowieka,

	· rozróżnia rodzaje malarstwa ze względu na przedstawianą tematykę (portret, pejzaż, martwa natura, malarstwo historyczne, rodzajowe itd.),· charakteryzuje prace graficzne, zwracając szczególną uwagę na materiał użyty do wykonania matrycy,· wskazuje różnice pomiędzy rzeźbą tradycyjną a kompozycją przestrzenną,· porównuje wzornictwo przemysłowe z rzemiosłem artystycznym,· wymienia podobieństwa między techniką malarską a techniką fotograficzną,· nazywa środki wyrazu artystycznego wykorzystywane w filmie (perspektywa, światło, kolor) oraz określa ich wpływ na atmosferę dzieła,· wymienia cechy charakterystyczne sztuki nowych mediów,· stosuje elementy wiedzy teoretycznej w ćwiczeniach praktycznych,· używa waloru w działaniach plastycznych odpowiednio do tematu i charakteru pracy,· wyjaśnia, w jaki sposób ukazać światłocień na rysunku,· dobiera narzędzia i podłoża w zależności od charakteru i tematu wykonywanej pracy plastycznej,· posługuje się właściwie przyborami i narzędziami plastycznymi,· porównuje środki wyrazu plastycznego zastosowane w dwóch wybranych dziełach malarskich zaprezentowanych na reprodukcjach,· wykorzystuje dany rodzaj kompozycji oraz wybraną technikę plastyczną podczas tworzenia ilustracji,· omawia wybrany obraz pod kątem zastosowanego rodzaju kompozycji,· tłumaczy, na czym polega perspektywa przedstawiona na obrazie,· dobiera rodzaj perspektywy do tematu wykonywanej pracy, wykorzystując w praktyce wiedzę teoretyczną,

	<ul style="list-style-type: none"> · realizuje proste projekty w dziedzinie sztuki użytkowej, · wykonuje prace plastyczne poprawne pod względem technicznym i estetycznym, · określa rolę środków wyrazu, które zastosował w pracy plastycznej, · prowadzi systematycznie zeszyt przedmiotowy, · zachowuje koncentrację podczas lekcji, · uczestniczy aktywnie w dyskusjach na temat prezentowanych obiektów, · organizuje poprawnie swoje miejsce pracy oraz przynosi na lekcję odpowiednie materiały i narzędzia, · efektywnie wykorzystuje czas przeznaczony na działalność twórczą, · utrzymuje w porządku swój warsztat pracy, · przestrzega zasad BHP podczas posługiwania się narzędziami.
<p style="text-align: center;">Spełnienie wymagań pozwala postawić ocenę bardzo dobrą.</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> · dyskutuje na temat roli sztuki w życiu człowieka, · wymienia nazwiska najwybitniejszych artystów polskich i zagranicznych (malarzy, rzeźbiarzy, architektów), · zdobywa z różnych źródeł (internet, lokalna prasa, dostępne książki) informacje na temat artystów tworzących w regionie, · wymienia placówki kultury znajdujące się w rodzinnej miejscowości lub najbliższej okolicy oraz wyjaśnia, czym się one zajmują, · omawia rolę muzeów w procesie edukacji społeczeństwa, · wykazuje się rozległą wiedzą na temat polskich zabytków, · rozpoznaje wybrane dzieła architektury i sztuk plastycznych należące do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury, · określa funkcje wybranych dzieł oraz wskazuje cechy wyróżniające je spośród innych tekstów kultury z danej epoki, · posługuje się w swoich wypowiedziach podstawowymi terminami z poszczególnych dziedzin sztuki, · bierze aktywny udział w dyskusji dotyczącej podobieństw i różnic między poszczególnymi dziedzinami sztuki,

	· porównuje wybrane dzieła plastyczne pod kątem użytych w nich środków wyrazu plastycznego,· omawia wybrane przykłady wytworów sztuki ludowej pod względem ich formy i użytego materiału,· opisuje (w oparciu o przekazy ludowe) tradycje podtrzymywane w swoim regionie,· wylicza różnice między malarstwem realistycznym a malarstwem abstrakcyjnym,· określa cechy rzeźb należących do różnych rodzajów na podstawie wybranych przykładów,· opowiada o wybranej zabytkowej budowli i charakteryzuje jej funkcje,· analizuje wybrane wytwory wzornictwa przemysłowego i rzemiosła artystycznego pod kątem ich funkcjonalności i estetyki,· omawia elementy dzieła plastycznego (kompozycja, światłocien, perspektywa, barwa) widoczne na wybranych fotografiach,· określa gatunek filmu na podstawie zaprezentowanego fragmentu,· świadomie korzysta z narzędzi sztuki nowych mediów (programy graficzne itp.) w swojej działalności twórczej,· przestrzega praw autorskich,· potrafi właściwie wykorzystać zdobytą wiedzę teoretyczną we własnej twórczości,· operuje sprawnie wybraną techniką plastyczną,· wykonuje oryginalne i pomysłowe prace zgodne z podanym tematem,· wybiera technikę odpowiednią dla najlepszego wyrażenia tematu i analizuje ją pod kątem uzyskanych efektów plastycznych,· tworzy prace, ujawniając bogatą wyobraźnię i zręcznie wykorzystując możliwości wyrazu stwarzane przez różnorodne środki plastyczne oraz fakturę podłoża,

	<ul style="list-style-type: none"> · realizuje proste projekty w zakresie form użytkowych, stosując m.in. narzędzia i wytwory multimedialne, · posługuje się biegle poszczególnymi środkami wyrazu plastycznego, · stosuje plamy walorowe w celu ukazania w rysunku światłocienia na przedmiotach, · dokonuje ekspresji uczuć i nastrojów w pracy plastycznej za pomocą odpowiednio dobranych środków plastycznych, · wykorzystuje umiejętnie różne rodzaje perspektywy w celu ukazania przestrzeni na płaszczyźnie, · analizuje własną pracę pod kątem zastosowanych środków wyrazu plastycznego, · bierze udział w konkursach plastycznych przeprowadzanych na terenie szkoły lub poza nią, · prowadzi zeszyt przedmiotowy systematycznie i estetycznie, · jest aktywny podczas lekcji, z zaangażowaniem dyskutuje o prezentowanych obiektach, · organizuje swoje miejsce pracy, przynosi na lekcję odpowiednie materiały i narzędzia, · efektywnie wykorzystuje czas przeznaczony na działalność twórczą, · utrzymuje w porządku swój warsztat pracy zarówno podczas działań plastycznych, jak i po ich zakończeniu, · przestrzega zasad BHP podczas posługiwania się narzędziami.
<p style="text-align: center;">Spełnienie wymagań pozwala postawić ocenę celującą.</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> · wykazuje szczególne zainteresowanie sztukami plastycznymi, · uzasadnia swoje upodobania estetyczne, · ciekawie opowiada o zabytkach swojego regionu, · gromadzi dodatkowe wiadomości związane z plastyką, · kolekcjonuje reprodukcje dzieł plastycznych i książki o sztuce, · wykazuje znajomość literatury przedmiotu, · orientuje się w wydarzeniach plastycznych odbywających się w kraju i na świecie (wystawy, konkursy, biennale),

	· uczęszcza do galerii, muzeów itp.,· wymienia nazwiska wybitnych artystów działających w jego miejscowości lub regionie,· ocenia znaczenie twórczości wybranego artysty i jego zasługi dla środowiska lokalnego, regionu, kraju, świata,· posiada wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza treści wymienione w programie nauczania,· bierze czynny udział w zajęciach plastycznych,· analizuje prezentowane obiekty pod kątem ich treści, formy i emocjonalnego oddziaływania,· wykonuje prace dodatkowe będące uzupełnieniem treści poznanych na lekcji (opracowuje referaty traktujące o zagadnieniach poruszanych w literaturze przedmiotu, wykonuje pomoce dydaktyczne itp.),· wykorzystuje zdobytą wiedzę teoretyczną w pozalekcyjnych działaniach plastycznych (np. należy do szkolnego koła zainteresowań),· aktywnie uczestniczy w życiu kulturalnym szkoły (gazetki szkolne, dekoracje okolicznościowe) i regionu,· zdobywa nagrody na konkursach plastycznych,· wzorowo prowadzi zeszyt przedmiotowy (nowatorska forma, wzbogacona materiałem ilustracyjnym i teoretycznym),· przygotowuje się systematycznie do zajęć,· utrzymuje wzorowy porządek na swoim stanowisku pracy, zarówno podczas działań plastycznych, jak i po ich zakończeniu,· przestrzega zasad BHP podczas posługiwania się narzędziami.

XIII Wymagania edukacyjne z uwzględnieniem treści nauczania:

Klasa IV

Semestr I – wymagania na ocenę śródroczną

Numer i temat lekcji	Liczba godzin	Treści nauczania	Wymagania		Odniesienia do podstawy programowej
			podstawowe	ponadpodstawowe	
			Uczeń:		
1. Co widzimy i jak to pokazać?	1	- termin <i>język plastyki</i> oraz podstawowe terminy plastyczne w formie abecadła plastycznego: <i>linia, kontur, plama, walor, światłocień, barwa, gama barwna, faktura, kształt, kompozycja, perspektywa</i> - elementy plastyczne w otoczeniu i w dziele sztuki - rola plastyki w tworzeniu estetycznego otoczenia - istota malarskiego patrzenia na otoczenie	- wskazuje i opisuje elementy abecadła plastycznego w najbliższym otoczeniu, - przedstawia w pracy plastycznej fragment najbliższego otoczenia z uwzględnieniem co najmniej jednego elementu języka plastyki, - określa rolę plastyki w najbliższym otoczeniu.	- wskazuje na fotografiach i reprodukcjach obrazów tworzące je elementy plastyczne, - wymienia przykłady estetycznego otoczenia i uzasadnia swój wybór, - omawia rolę środków plastycznych zastosowanych w odtworzeniu fragmentu otoczenia na płaszczyźnie, - twórczo posługuje się poszczególnymi środkami wyrazu podczas przedstawiania w pracy fragmentu najbliższego otoczenia.	I.1 I.5 I.6 II.1
2. ABC sztuki	1	- terminy: <i>sztuka, dzieło sztuki, twórczość, mural, graffiti</i> - dziedziny sztuki: rysunek, malarstwo, grafika, rzeźba, architektura, sztuka użytkowa, fotografia, film, nowe formy sztuki	- określa, jakie przedmioty można nazwać dziełami sztuki, - wymienia dziedziny sztuki, - wyjaśnia, gdzie można oglądać dzieła sztuki, - odszukuje w swoim otoczeniu	- wyjaśnia, czym są sztuka i dzieło sztuki, - omawia specyfikę podstawowych dziedzin sztuki, - tworzy wystawę samodzielnie wykonanych fotografii	I.1 I.6 II.6 III.1 III.7 III.8

		- muzea i galerie jako miejsca gromadzące dzieła sztuki	ciekawe przykłady malowideł, dzieł architektonicznych i obiektów sztuki użytkowej.	ukazujących ciekawe przykłady malowideł, dzieł architektonicznych i obiektów sztuki użytkowej ze swojego otoczenia, - tworzy przestrzenną pracę plastyczną, wykorzystując różne przedmioty i tworzywa.	
3. i 4. Linia i punkt	2	- terminy: <i>linia, punkt, kontur, kontrast</i> - rodzaje oraz zastosowanie linii i punktu w rysunku - linia jako środek wyrażania formy, faktury i przestrzeni - tworzenie pracy plastycznej z zastosowaniem różnych linii i punktów	- wymienia rodzaje i kierunki linii, - podaje przykłady zastosowania odmiennych rodzajów linii w rysunku, - podejmuje próby różnicowania linii i punktów w działaniach plastycznych, - wyjaśnia, czym jest kontur, - tłumaczy, na czym polega kontrast w rysunku, - z pomocą nauczyciela omawia wskazaną reprodukcję dzieła pod kątem zastosowanych linii i punktów, - wykonuje pracę plastyczną, korzystając ze wskazówek zawartych w podręczniku.	- stosuje różnorodne rodzaje linii i punktów w działaniach plastycznych z uwzględnieniem cech materiałów, przedmiotów i zjawisk, - posługuje się kontrastem w działaniach plastycznych, - omawia wybraną reprodukcję dzieła pod kątem zastosowanych linii i punktów, - wykonuje pracę z wyobraźni, twórczo wykorzystując możliwości wyrazu stwarzane przez różnorodne linie i punkty, - określa rolę środków plastycznych użytych przez siebie w pracy plastycznej.	I.1 I.5 II.1 II.2 III.5
5. Linie i punkty a sztuka prehistoryczna	1	- ramy czasowe prehistorii - prehistoryczne malarstwo, rzeźba, architektura, sztuka użytkowa – cechy charakterystyczne, najważniejsze informacje	- sytuuje epokę w czasie, - wymienia cechy wytworów sztuki prehistorycznej,	- określa ramy czasowe epoki, - rozpoznaje typowe cechy wytworów sztuki prehistorycznej,	I.1 I.5 II.2 III.1 III.7

		- sztuka najdawniejsza w muzeach	- podaje przykłady dzieł sztuki prehistorycznej, - tworzy w wybranej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką prehistoryczną.	- wymienia przykłady wytworów sztuki prehistorycznej z dziedziny malarstwa, rzeźby, architektury i sztuki użytkowej, - tworzy w określonej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką prehistoryczną, twórczo interpretując temat.	
6. Plama	1	- termin <i>plama</i> - rodzaje plam - plama jako środek wyrażania barwy, kształtu, powierzchni i rodzaju oświetlenia	- określa charakter wybranych plam (np. pod względem ich krawędzi i powierzchni), - tworzy różne rodzaje plam, - z pomocą nauczyciela omawia wybraną reprodukcję dzieła pod kątem zastosowanych plam.	- stosuje różne rodzaje plam w działaniach plastycznych odpowiednio do tematu i charakteru pracy, - porównuje dwa dzieła wskazane przez nauczyciela pod kątem zastosowanych plam.	I.1 I.5 II.1 II.2 III.4 III.5
7. Płaskie plamy barwne a sztuka Egiptu	1	- termin: <i>piramida, sarkofag, hieroglify, mumia, papirus</i> - ramy czasowe sztuki starożytnego Egiptu - malarstwo, rzeźba, architektura starożytnego Egiptu – cechy charakterystyczne, najważniejsze informacje - sztuka egipska w muzeach	- sytuuje epokę w czasie, - wymienia cechy wytworów sztuki starożytnego Egiptu, - podaje przykłady dzieł sztuki starożytnego Egiptu, - tworzy w wybranej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką starożytnego Egiptu.	- określa ramy czasowe epoki, - rozpoznaje typowe cechy wytworów sztuki starożytnego Egiptu, - wymienia przykłady wytworów sztuki starożytnego Egiptu z dziedziny malarstwa, rzeźby i architektury, - tworzy w określonej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką starożytnego Egiptu, twórczo interpretując temat.	I.1 I.3 I.5 II.2 III.1 III.7

8. i 9. Barwy podstawowe i pochodne	2	- terminy: <i>barwy podstawowe, barwy pochodne, barwy czyste</i> - koło barw - podział barw na podstawowe i pochodne - zasady łączenia barw podstawowych w celu uzyskania barw pochodnych	- wyjaśnia, czym są barwy czyste, - wskazuje barwy czyste w najbliższym otoczeniu, - rozpoznaje barwy podstawowe i pochodne, - z pomocą nauczyciela omawia wskazaną reprodukcję dzieła pod kątem zastosowanych barw, - podaje sposoby otrzymywania poszczególnych barw pochodnych.	- wyjaśnia, czym jest model koła barw, - opisuje sposoby otrzymywania odcieni barw pochodnych, - poszukuje w działaniach plastycznych zestawień kontrastowych w grupie barw czystych, - uzyskuje zamierzony odcień w wyniku mieszania określonych barw, - omawia wybraną reprodukcję dzieła pod kątem zastosowanych barw, - wykorzystuje barwy podstawowe i pochodne w działaniach plastycznych.	I.1 I.3 I.6 II.1 II.2 III.5
10. Tworzę przez cały rok – Ozdoba narodowa	1	- formy sztuki użytkowej - kontrasty barwne	- planuje kolejne etapy swojej pracy, - wykonuje element dekoracyjny według własnego pomysłu.	- tworzy według własnego pomysłu element dekoracyjny odznaczający się starannością wykonania, - wykorzystuje w swojej pracy wiedzę na temat właściwości materiałów.	I.1 I.3 I.5 II.4 II.7
11. i 12. Barwy dopełniające i złamane	2	- terminy: <i>barwy dopełniające, barwy złamane</i> - zasady łączenia barw w celu uzyskania barw złamanych - efekt łączenia barw dopełniających - wpływ barw dopełniających i złamanych na ekspresję pracy plastycznej	- wymienia pary barw dopełniających, - klasyfikuje daną barwę do odpowiedniego rodzaju barw – czystych lub złamanych, - podaje sposoby otrzymywania wybranych barw złamanych, - uzyskuje kilka barw złamanych	- uzyskuje różnorodne odcienie barw złamanych oraz powstałych ze zmieszania par barw dopełniających, - wskazuje i nazywa barwy czyste, złamane i dopełniające występujące w wybranej reprodukcji dzieła,	I.1 I.3 I.6 II.1 II.2 III.4 III.5

		<ul style="list-style-type: none"> - tworzenie pracy plastycznej z wykorzystaniem barw czystych, w tym dopełniających 	<ul style="list-style-type: none"> oraz powstałych ze zmieszania par barw dopełniających, - stosuje niektóre barwy złamane i dopełniające w działaniach plastycznych, - z pomocą nauczyciela wymienia barwy złamane i dopełniające występujące w określonej reprodukcji dzieła, - wykonuje pracę plastyczną, korzystając ze wskazówek zawartych w podręczniku. 	<ul style="list-style-type: none"> - wykorzystuje barwy dopełniające i złamane w działaniach plastycznych, - wyraża w pracy plastycznej uczucia i nastrój za pomocą odpowiednio dobranych barw, - tworzy z wyobraźni pracę plastyczną we wskazanej technice, twórczo interpretując zadanie. 	
13. Barwy ciepłe i zimne	1	<ul style="list-style-type: none"> - terminy: <i>barwy ciepłe, barwy zimne</i> - podział barw na ciepłe i zimne - wpływ barw ciepłych i zimnych na ekspresję pracy plastycznej oraz na samopoczucie człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia barwy ciepłe i zimne, - określa daną barwę jako ciepłą lub zimną, - rozróżnia podstawowe właściwości barw ciepłych i zimnych, - wskazuje niektóre barwy ciepłe i zimne na wybranej reprodukcji obrazu, - wykonuje pracę z zastosowaniem barw zbliżonych pod względem temperatury. 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia wpływ barw ciepłych i zimnych na samopoczucie człowieka, - wymienia barwy zastosowane przez siebie w pracy malarskiej i odpowiednio klasyfikuje je do grupy barw ciepłych lub zimnych, - dobiera barwy ciepłe i zimne stosownie do tematu pracy, - omawia wybraną reprodukcję dzieła pod kątem użytych barw ciepłych i zimnych, - wyraża w pracy plastycznej uczucia i nastrój za pomocą odpowiednio dobranych barw ciepłych i zimnych. 	<ul style="list-style-type: none"> I.1 I.3 II.1 II.2

14. Tworzę przez cały rok – Kartka na Boże Narodzenie	1	- zastosowanie w praktyce elementów plastycznych: linii, plamy, barwy, kształtu - graficzne formy użytkowe	- planuje poszczególne etapy pracy, - wykonuje graficzną formę użytkową, korzystając z podanych propozycji.	- projektuje graficzną formę użytkową według własnego pomysłu, twórczo wykorzystując możliwości wyrazu stwarzane przez różnorodne linie, plamy, barwy i kształty, -wykorzystuje w swojej pracy różnorodne techniki, narzędzia i właściwości materiałów, - dba o estetyczne i staranne wykonanie pracy.	I.1 I.3 I.5 II.1 II.2 II.4 II.6
15. i 16. Techniki rysunkowe	2	- terminy: <i>technika rysunkowa, komiks, szkic, fiksatywa</i> - rodzaje technik rysunkowych - podstawowe narzędzia i podłoża rysunkowe oraz ich zastosowanie - tworzenie pracy plastycznej w określonej technice rysunkowej	- wymienia rodzaje technik rysunkowych, - nazywa podstawowe narzędzia rysunkowe, - stosuje w działaniach plastycznych różne narzędzia i podłoża rysunkowe, - z pomocą nauczyciela omawia wybrane dzieło pod względem zastosowanej techniki rysunkowej, - wykonuje pracę plastyczną w określonej technice, korzystając ze wskazówek zawartych w podręczniku.	- omawia specyfikę poszczególnych technik rysunkowych, - dobiera narzędzia i podłoża rysunkowe w zależności od charakteru i tematu pracy, - wyjaśnia na podanych przykładach, czym różnią się ślady narzędzi na powierzchni gładkiej i porowatej oraz mokrej i śliskiej, - porównuje dwa wybrane dzieła pod względem zastosowanych technik rysunkowych, - tworzy z wyobraźni pracę plastyczną we wskazanej technice, twórczo interpretując zadanie.	I.1 I.5 I.6 II.1 II.2 II.6

17. Techniki malarskie. Technika akwarelowa	1	<ul style="list-style-type: none"> - terminy: <i>technika malarska, pigment</i> - rodzaje farb - rodzaje technik malarskich - cechy techniki akwarelowej - narzędzia i podłoża stosowane w technice akwarelowej 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, czym jest pigment, - wymienia nazwy podstawowych rodzajów farb i technik malarskich, - wymienia typowe narzędzia i podłoża wykorzystywane w technice akwarelowej, - określa funkcję typowych narzędzi używanych w technice akwarelowej, - z pomocą nauczyciela omawia wybraną reprodukcję dzieła wykonanego w technice akwarelowej, - maluje pracę w technice akwarelowej według wskazówek nauczyciela. 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, od czego zależy nazwa techniki malarskiej, - tłumaczy, jakie znaczenie ma rodzaj podłoża w malarstwie akwarelowym, - opisuje efekty malarskie, które można uzyskać dzięki technice akwarelowej, - twórczo stosuje w działaniach plastycznych narzędzia i podłoża typowe dla techniki akwarelowej, - na podstawie wykonanej pracy omawia sposób malowania akwarelami, - porównuje dwa wybrane dzieła wykonane w technice akwarelowej pod kątem zastosowanych środków wyrazu plastycznego. 	<ul style="list-style-type: none"> I.1 I.3 I.5 I.6 II.1 II.2 III.4 III.5
Semestr II – wymagania na ocenę roczną					
18. i 19. Techniki temperowa i plakatowa oraz gwasz	2	<ul style="list-style-type: none"> - terminy: <i>enkaustyka, ikona</i> - cechy technik temperowej i plakatowej oraz gwaszu - narzędzia i podłoża w technikach temperowej i plakatowej oraz w gwaszu - ikona jako przykład malarstwa temperowego - tworzenie pracy plastycznej w technice plakatowej lub temperowej 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia typowe narzędzia i podłoża stosowane w technikach temperowej i plakatowej oraz w gwaszu, - omawia funkcje typowych narzędzi stosowanych w technikach temperowej i plakatowej oraz w gwaszu, - z pomocą nauczyciela omawia wybraną reprodukcję dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> - poprawnie stosuje w działaniach plastycznych narzędzia i podłoża typowe dla techniki temperowej, plakatowej lub gwaszu, - określa, czym się charakteryzują farby temperowe, plakatowe i gwasze, - na podstawie prac wykonanych farbami temperowymi i plakatowymi porównuje sposoby 	<ul style="list-style-type: none"> I.1 I.3 I.5 I.6 II.1 II.2 II.6 III.4 III.5

			<p>wykonanego w technice temperowej lub plakatowej,</p> <ul style="list-style-type: none"> - wykonuje pracę plastyczną w technice plakatowej lub temperowej, korzystając ze wskazówek zawartych w podręczniku. 	<p>malowania w tych technikach,</p> <ul style="list-style-type: none"> - twórczo stosuje techniki temperową i plakatową w działaniach plastycznych, - wyjaśnia, czym jest ikona, - tworzy z wyobraźni pracę plastyczną w technice plakatowej lub temperowej, twórczo interpretując zadanie, - opisuje wpływ techniki temperowej na wygląd dzieła na podstawie reprodukcji obrazu oraz własnej pracy. 	
20. Tworzę przez cały rok – Upominek na walentynki	1	<ul style="list-style-type: none"> - formy użytkowe - techniki, narzędzia i materiały rzeźbiarskie oraz dekoratorskie 	<ul style="list-style-type: none"> - planuje poszczególne etapy pracy, - wykonuje prostą formę użytkową, korzystając z podanych propozycji, - wykorzystuje określone techniki i materiały rzeźbiarskie. 	<ul style="list-style-type: none"> - starannie wykonuje prostą formę użytkową w dowolnej technice rzeźbiarskiej, - tworzy z wyobraźni prostą formę rzeźbiarską, wykorzystując wiedzę na temat właściwości materiałów. 	<ul style="list-style-type: none"> I.1 I.5 II.2 II.3 II.4 II.6
21. i 22. Technika pastelowa	2	<ul style="list-style-type: none"> - cechy charakterystyczne techniki pastelowej - rodzaje pasteli - narzędzia i podłoża stosowane w technice pastelowej - tworzenie pracy plastycznej w technice pastelowej 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia typowe narzędzia i podłoża stosowane w technice pastelowej, - podaje rodzaje pasteli, - wykonuje pracę w technice pasteli olejnych, - określa, w jaki sposób zabezpiecza się prace wykonane techniką pastelową, - wymienia sposoby nanoszenia pasteli na podłoże, 	<ul style="list-style-type: none"> - poprawnie stosuje narzędzia i podłoża w technice pasteli olejnych, - opisuje efekty wykorzystania określonego podłoża w technice pastelowej, - twórczo stosuje technikę pasteli olejnych w działaniach plastycznych, - porównuje wybrane dzieła pod kątem uzyskanych efektów 	<ul style="list-style-type: none"> I.1 I.3 I.5 I.6 II.1 II.2 II.6 III.4 III.5

			<ul style="list-style-type: none"> - z pomocą nauczyciela omawia wybraną reprodukcję dzieła pod kątem zastosowanej techniki pastelowej, - wykonuje pracę plastyczną w określonej technice, korzystając ze wskazówek zawartych w podręczniku. 	<ul style="list-style-type: none"> malarskich w technice pastelowej, - tworzy z wyobraźni pracę plastyczną w technice pastelowej, twórczo interpretując zadanie, - omawia własną pracę wykonaną pastelami olejnymi pod kątem uzyskanych efektów plastycznych. 	
23. Pozostałe techniki malarskie	1	<ul style="list-style-type: none"> - terminy: <i>terpentyna, laserunek, werniks</i> - cechy technik akrylowej i olejnej - narzędzia i podłoża stosowane w technikach akrylowej i olejnej 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia typowe narzędzia i podłoża stosowane w technikach akrylowej i olejnej, - omawia funkcje typowych narzędzi stosowanych w technikach akrylowej i olejnej - omawia z pomocą nauczyciela wybraną reprodukcję dzieła pod kątem zastosowanej techniki akrylowej lub olejnej. 	<ul style="list-style-type: none"> - określa, czym się charakteryzują farby akrylowe i olejne, - twórczo stosuje technik akrylową w działaniach plastycznych, - opisuje wpływ techniki akrylowej lub olejnej na wymowę dzieła na podstawie reprodukcji obrazu oraz własnej pracy. 	<ul style="list-style-type: none"> I.1 I.3 I.5 I.6 II.1 II.2 II.6 III.4 III.5
24. Różne techniki malarskie a sztuka antyczna	1	<ul style="list-style-type: none"> - terminy: <i>malarstwo wazowe, fresk, mozaika</i> - ramy czasowe sztuki starożytnej Grecji i starożytnego Rzymu - malarstwo, rzeźba, architektura starożytnej Grecji i starożytnego Rzymu – cechy charakterystyczne, najważniejsze informacje - sztuka antyczna w muzeach 	<ul style="list-style-type: none"> - sytuuje epokę w czasie, - wymienia cechy wytworów sztuki antycznej, - podaje przykłady dzieł sztuki starożytnej Grecji i starożytnego Rzymu, - tworzy w wybranej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką starożytnej Grecji lub starożytnego Rzymu. 	<ul style="list-style-type: none"> - określa ramy czasowe epoki, - rozpoznaje typowe cechy wytworów sztuki antycznej, - wymienia przykłady dzieł sztuki starożytnej Grecji i starożytnego Rzymu z dziedziny malarstwa, rzeźby i architektury, - tworzy w określonej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką starożytnej Grecji lub starożytnego Rzymu, twórczo 	<ul style="list-style-type: none"> I.1 I.3 I.5 II.2 III.5 III.7

				interpretując temat.	
25. Tworzę przez cały rok – Dekoracja na Wielkanoc	1	- zastosowanie w praktyce elementów plastycznych: linii, plamy, barwy, kształtu - formy użytkowe - estetyczne kształtowanie otoczenia	- planuje poszczególne etapy pracy, - tworzy dekorację świąteczną, korzystając z podanych propozycji.	- tworzy dekorację świąteczną według własnego pomysłu, wykorzystując wiedzę na temat właściwości materiałów.	I.1 I.3 I.5 II.2 II.6 II.7
26. Techniki mieszane – farby wodne i pastele	1	- termin <i>techniki mieszane</i> - charakterystyka technik mieszanych - łączenie farb wodnych z pastelami - zastosowanie technik mieszanych w działaniach plastycznych	- wyjaśnia, czym są techniki mieszane, - wymienia rodzaje technik mieszanych, - określa, na czym polegają wybrane techniki mieszane, - wykonuje pracę w technice mieszanej (farby wodne i pastele), korzystając ze wskazówek nauczyciela.	- wyjaśnia, czemu służy stosowanie technik mieszanych w działaniach plastycznych, - wybiera daną technikę mieszaną dla najlepszego wyrażenia tematu pracy i własnych emocji oraz analizuje ją pod kątem uzyskanych efektów plastycznych.	I.1 I.3 I.5 I.6 II.1 II.2 II.6
27. Techniki mieszane – malowanie i drapanie	1	- termin <i>sgraffito</i> - zastosowanie technik mieszanych w działaniach plastycznych - technika wydrapywanki	- wyjaśnia, czym jest <i>sgraffito</i> , - stosuje technikę wydrapywanki, korzystając ze wskazówek nauczyciela.	- eksperymentuje z łączeniem różnych technik w celu uzyskania nowych rozwiązań plastycznych, - twórczo i samodzielnie wykorzystuje technikę wydrapywanki, - na podstawie wykonanej kompozycji opisuje kolejne etapy pracy w technice wydrapywanki.	I.1 I.3 I.5 I.6 II.1 II.2 II.6
28. i 29. Kolaż	2	- terminy: <i>kolaż, fotokolaż</i> - cechy charakterystyczne kolażu i fotokolażu - zastosowanie kolażu w działaniach plastycznych	- wyjaśnia, czym jest kolaż, - wymienia niektóre materiały stosowane w kolażu, - tłumaczy, w jaki sposób tworzy się kolaż,	- określa, co decyduje o wyborze materiałów do wykonania kolażu, - omawia określoną pracę w technice kolażu pod kątem zastosowanych materiałów i barw	I.1 I.3 I.5

			<ul style="list-style-type: none"> - próbuje wskazać materiały zastosowane w wybranej pracy w technice kolażu, - wykonuje pracę w technice kolażu z dowolnych materiałów, korzystając ze wskazówek zawartych w podręczniku. 	<ul style="list-style-type: none"> oraz ich wpływu na wymowę dzieła, - tłumaczy, na czym polega wykonywanie fotokolażu, - wykonuje pracę w technice kolażu z odpowiednio dobranych do tematu materiałów, twórczo je zestawiając w celu uzyskania niestandardowych efektów wizualnych, - na podstawie własnej kompozycji opisuje kolejne etapy pracy podczas tworzenia kolażu. 	<ul style="list-style-type: none"> II.2 II.4 II.6
30. Tworzę przez cały rok – Prezenty dla mamy i taty	1	<ul style="list-style-type: none"> - zastosowanie w praktyce elementów plastycznych: linii, plamy, barwy, kształtu - wykorzystanie technik rysunkowych, malarskich i mieszanych 	<ul style="list-style-type: none"> - planuje poszczególne etapy pracy, - tworzy pracę na określony temat z proponowanych elementów. 	<ul style="list-style-type: none"> - tworzy pracę na określony temat z elementów wykonanych według własnego pomysłu, dbając o estetykę wykonania, - wykorzystuje w swojej pracy wiedzę na temat właściwości materiałów i różnych technik plastycznych. 	<ul style="list-style-type: none"> I.1 I.3 I.5 I.6 II.1 II.2 II.6

Klasa V

Semestr I – wymagania na ocenę śródroczną

Numer i temat lekcji	Liczba godzin	Treści nauczania	Wymagania		Odniesienia do podstawy programowej
			podstawowe	ponadpodstawowe	
			Uczeń:		
1. i 2. ABC sztuki	2	<ul style="list-style-type: none"> - terminy: <i>kompozycja, kontrast, scenografia, ekspozycja, eksponat, zabytek, dobro kultury, pomnik historii, kustosz, konserwator, kurator, wernisaż, biennale, triennale, festiwale i targi sztuki</i> - powiązania między różnymi dziedzinami sztuki - miejsca gromadzące dzieła sztuki - wydarzenia artystyczne służące prezentacji dzieł sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> - podaje przykłady powiązań między sztukami plastycznymi a innymi dziedzinami sztuki, - wymienia miejsca gromadzące dzieła sztuki, - wykonuje w dowolnej technice pracę na określony temat. 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia kilka nazw wydarzeń artystycznych odbywających się w kraju lub na świecie, - wyjaśnia, kim są kustosz, konserwator, kurator, - wykonuje ilustrację do utworu muzycznego, wykorzystując możliwości wyrazu stwarzane przez różnorodne linie, plamy i barwy. 	<ul style="list-style-type: none"> II.2 III.1 III.4 III.5 III.7
3. Wolor	1	<ul style="list-style-type: none"> - termin <i>wolor</i> - sposoby zmieniania woloru - wolor w rysunku i malarstwie 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, czym jest wolor, - podaje sposoby zmieniania woloru, - stosuje w swojej pracy barwy zróżnicowane wolorowo. 	<ul style="list-style-type: none"> - stosuje wolor w działaniach plastycznych odpowiednio do tematu i charakteru pracy, - omawia wybraną reprodukcję dzieła pod kątem zastosowanych zróżnicowań wolorowych, - opisuje wpływ woloru na wymowę dzieła na podstawie reprodukcji obrazu oraz własnej pracy, - porównuje wybrane dzieła pod kątem zastosowanych wolorów barw. 	<ul style="list-style-type: none"> I.1 I.3 I.5 II.6
4. i 5. Gama barwna	2	<ul style="list-style-type: none"> - terminy: <i>gama barwna, gama monochromatyczna, kolor lokalny, tonacja</i> - rodzaje gam barwnych: ciepła, zimna, wąska, szeroka 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, czym jest gama barwna, - wymienia i charakteryzuje rodzaje gam barwnych, - tłumaczy, czym jest kolor lokalny, i 	<ul style="list-style-type: none"> - podaje przykłady różnych rodzajów gamy barwnej z najbliższego otoczenia, - porównuje gamy barwne i tonacje dwóch wybranych reprodukcji dzieł 	<ul style="list-style-type: none"> I.1 I.3 I.5 II.1

Numer i temat lekcji	Liczba godzin	Treści nauczania	Wymagania		Odniesienia do podstawy programowej
			podstawowe	ponadpodstawowe	
			Uczeń:		
		<ul style="list-style-type: none"> - znaczenie gamy barwnej i tonacji w pracach plastycznych - czynniki wpływające na odbiór barw 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje kilka przykładów w najbliższym otoczeniu, - wyjaśnia, czym jest tonacja, - określa gamę barwną i tonację wybranych obrazów, - wykonuje pracę w wybranej gamie barwnej. 	<ul style="list-style-type: none"> malarskich, - omawia wybraną reprodukcję dzieła pod kątem zastosowanej gamy barwnej, - wyraża w pracy plastycznej uczucia i nastrój za pomocą odpowiednio dobranych barw, - ocenia wpływ zastosowanej tonacji na nastrój i wymowę dzieła na podstawie reprodukcji obrazu oraz własnej pracy, - wymienia czynniki wpływające na odbiór barw, - stosuje w działaniach plastycznych różne gamy barwne i tonacje. 	II.6
6. Kontrasty kolorystyczne	1	<ul style="list-style-type: none"> - terminy: <i>kontrast, ekspresja</i> - rodzaje kontrastów kolorystycznych: <i>walorowy, temperaturowy</i> - tworzenie pracy plastycznej z zastosowaniem różnych kontrastów barwnych 	<ul style="list-style-type: none"> - tłumaczy, na czym polega kontrast barwny, - rozróżnia i rozpoznaje na reprodukcjach różnorodne kontrasty kolorystyczne, - posługuje się wybranym kontrastem barwnym w działaniach plastycznych, - wykonuje pracę plastyczną, korzystając ze wskazówek zawartych w podręczniku. 	<ul style="list-style-type: none"> - stosuje różnorodne rodzaje kontrastów barwnych w działaniach plastycznych, - tworzy z wyobraźni pracę plastyczną w wybranej technice, twórczo interpretując zadanie. 	I.1 I.3 I.5 II.1 II.6

Numer i temat lekcji	Liczba godzin	Treści nauczania	Wymagania		Odniesienia do podstawy programowej
			podstawowe	ponadpodstawowe	
			Uczeń:		
7. i 8. Dwa style w sztuce średniowiecza: romański i gotycki	2	<ul style="list-style-type: none"> - terminy: <i>styl, romanizm, gotyk, kontrapost, miniatura, inicjał, portal, tapiseria, relikwiarz, luk półkolisty, luk ostry, tryptyk, maswerk, Piękna Madonna, pieta, oltarz szafiasty, monstrancja, witraż</i> - ramy czasowe romanizmu i gotyku - malarstwo, rzeźba, architektura romanizmu i gotyku – cechy charakterystyczne, najważniejsze informacje - sztuka średniowieczna w muzeach 	<ul style="list-style-type: none"> - sytuuje epokę średniowiecza w czasie, - wymienia cechy wytworów sztuki średniowiecznej, - podaje przykłady dzieł sztuki romańskiej i gotyckiej, - tworzy w wybranej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką średniowiecza. 	<ul style="list-style-type: none"> - określa ramy czasowe okresu romańskiego i gotyckiego w sztuce, - rozpoznaje typowe cechy wytworów sztuki średniowiecznej, - wymienia przykłady wytworów sztuki romańskiej i gotyckiej z dziedziny malarstwa, rzeźby i architektury, - tworzy w określonej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką średniowiecza, twórczo interpretując temat, - wyjaśnia znaczenie stylu w sztuce. 	<ul style="list-style-type: none"> I.1 I.3 I.6 II.1 III.1 III.4 III.5 III.6 III.7
9. Tworzę przez cały rok – Scenografia na Narodowe Święto Niepodległości	1	<ul style="list-style-type: none"> - formy sztuki użytkowej - estetyczne kształtowanie otoczenia - zastosowanie w praktyce elementów plastycznych: linii, plamy, barwy, kształtu 	<ul style="list-style-type: none"> - planuje kolejne etapy swojej pracy, - wykonuje element dekoracyjny, korzystając z podanych propozycji, - stosuje w działaniach plastycznych określone techniki i materiały. 	<ul style="list-style-type: none"> - projektuje i tworzy dekorację według własnego pomysłu, twórczo wykorzystując możliwości wyrazu stwarzane przez różnorodne linie, plamy, barwy i kształty, - stosuje różne techniki i narzędzia plastyczne, - wykorzystuje w swojej pracy wiedzę na temat właściwości materiałów, - dba o estetyczne i staranne wykonanie pracy. 	<ul style="list-style-type: none"> I.1 I.2 I.3 I.5 II.1 II.2 II.3 II.4 II.6 II.7
10. i 11. Faktura	2	<ul style="list-style-type: none"> - terminy: <i>faktura, frotaż, impast</i> - rodzaje faktur - uzyskiwanie różnego rodzaju powierzchni w rysunku, malarstwie i rzeźbie - rola faktury w różnych dziedzinach sztuki - technika frotażu - tworzenie pracy plastycznej z zastosowaniem różnych faktur 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, czym jest faktura, - określa rodzaje różnych powierzchni na przykładach z najbliższego otoczenia, - podaje poznane przykłady otrzymywania faktury w działaniach plastycznych, 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia wybraną reprodukcję dzieła pod kątem zastosowanej faktury, - porównuje faktury dwóch wybranych reprodukcji dzieł malarskich lub rzeźbiarskich, 	<ul style="list-style-type: none"> I.1 I.5 II.1 II.6

Numer i temat lekcji	Liczba godzin	Treści nauczania	Wymagania		Odniesienia do podstawy programowej
			podstawowe	ponadpodstawowe	
			Uczeń:		
			<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia przykłady faktury w rysunku, malarstwie i rzeźbie, - uzyskuje w pracy fakturę poprzez odciski przedmiotu, zastosowanie frotażu lub użycie form o określonych powierzchniach, - wykonuje pracę plastyczną, korzystając ze wskazówek zawartych w podręczniku. 	<ul style="list-style-type: none"> - ocenia wpływ faktury na nastrój i wymowę dzieła na podstawie reprodukcji obrazu oraz własnej pracy, - tworzy z wyobraźni pracę plastyczną, twórczo wykorzystując możliwości wyrazu stwarzane przez różnorodne faktury, - omawia różnice w fakturach uzyskanych w różnego typu działaniach plastycznych, - wyjaśnia, czemu służy stosowanie faktury w rysunku, malarstwie i rzeźbie. 	
12. i 13. Kształt, forma, bryła	2	<ul style="list-style-type: none"> - terminy: <i>kształt, forma, bryła, karykatura</i> - rodzaje form: naturalne i sztuczne - funkcje form sztucznych: użytkowa i estetyczna - typy brył: zamknięte i otwarte - formy przestrzenne w sztuce współczesnej - tworzenie pracy plastycznej (formy przestrzennej) z zastosowaniem różnych kształtów, form i brył 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, czym jest forma, - wyodrębnia i określa kształty przedmiotów z najbliższego otoczenia, - zaznacza w działaniach plastycznych kształty przedmiotów o prostej budowie, - tłumaczy, jaka jest różnica między formą płaską a przestrzenną, - wykorzystuje wybrane formy w działaniach plastycznych. 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia funkcję formy w sztuce, - tłumaczy, czym się różni forma przestrzenna od rzeźby, - porównuje formy dwóch wybranych reprodukcji dzieł malarskich lub rzeźbiarskich, - ocenia wpływ zastosowanych kształtów lub brył na nastrój i wymowę dzieła na podstawie reprodukcji obrazu lub rzeźby oraz własnej pracy, - wykorzystuje formę jako środek wyrazu plastycznego w działaniach twórczych. 	<ul style="list-style-type: none"> I.1 I.2 II.1 II.3 II.6

Numer i temat lekcji	Liczba godzin	Treści nauczania	Wymagania		Odniesienia do podstawy programowej
			podstawowe	ponadpodstawowe	
			Uczeń:		
14. Proporcje i kontrasty form	1	<ul style="list-style-type: none"> - proporcje i kontrasty form w sztuce - wpływ formy na postrzeganie dzieła sztuki - tworzenie pracy plastycznej z zastosowaniem kontrastowych form 	<ul style="list-style-type: none"> - tłumaczy, na czym polega kontrast form w dziele sztuki, - wyjaśnia, czym są proporcje form w dziele sztuki, - posługuje się kontrastem form w działaniach plastycznych, - wykonuje pracę plastyczną, korzystając ze wskazówek zawartych w podręczniku. 	<ul style="list-style-type: none"> - ocenia wpływ proporcji lub kontrastów form na nastrój i wymowę dzieła na podstawie reprodukcji oraz własnej pracy, - porównuje wybrane dzieła pod kątem zastosowanych proporcji lub kontrastów form, - wyraża w pracy plastycznej uczucia i nastrój za pomocą kontrastowo lub proporcjonalnie zestawionych form, - stosuje różnorodne rodzaje kontrastów form w działaniach plastycznych, - tworzy z wyobraźni pracę plastyczną, twórczo interpretując zadanie. 	<ul style="list-style-type: none"> I.1 I.2 I.6 II.1 II.3 II.6
15. Proporcje form w sztuce renesansu	1	<ul style="list-style-type: none"> - termin <i>odrodzenie</i> - ramy czasowe sztuki renesansu - zastosowanie form w sztuce renesansowej - malarstwo, rzeźba, architektura renesansu – cechy charakterystyczne, najważniejsze informacje - sztuka renesansowa w muzeach 	<ul style="list-style-type: none"> - sytuuje epokę w czasie, - wymienia cechy wytworów sztuki renesansowej, - podaje przykłady dzieł sztuki renesansowej, - tworzy w wybranej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką renesansu. 	<ul style="list-style-type: none"> - określa ramy czasowe epoki, - rozpoznaje typowe cechy wytworów sztuki renesansowej, - wymienia przykłady wytworów sztuki renesansu z dziedziny malarstwa, rzeźby i architektury, - tworzy w określonej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką odrodzenia, twórczo interpretując temat. 	<ul style="list-style-type: none"> I.1 I.6 II.1 III.1 III.4 III.5 III.7
16. Tworzę przez cały rok – Dekoracja na Boże Narodzenie	1	<ul style="list-style-type: none"> - formy sztuki użytkowej - estetyczne kształtowanie otoczenia - zastosowanie w praktyce elementów plastycznych: linii, plamy, barwy, kształtu 	<ul style="list-style-type: none"> - planuje kolejne etapy swojej pracy, - wykonuje element dekoracyjny, korzystając z podanych propozycji, - stosuje w działaniach plastycznych określone techniki i materiały. 	<ul style="list-style-type: none"> - projektuje i tworzy dekorację według własnego pomysłu, twórczo wykorzystując możliwości wyrazu stwarzane przez różnorodne linie, plamy, barwy i kształty, - stosuje różne techniki i narzędzia plastyczne, - wykorzystuje w swojej pracy wiedzę na temat właściwości materiałów, 	<ul style="list-style-type: none"> I.1 I.2 I.3 I.5 II.1 II.2 II.3 II.4 II.6

Numer i temat lekcji	Liczba godzin	Treści nauczania	Wymagania		Odniesienia do podstawy programowej
			podstawowe	ponadpodstawowe	
			Uczeń:		
				- dba o estetyczne i staranne wykonanie pracy.	II.7
17. Kompozycja centralna	1	- terminy: <i>kompozycja, kompozycja centralna, akcent plastyczny</i> - elementy kompozycji dzieła sztuki - znaczenie kompozycji w sztuce - cechy kompozycji centralnej i sposoby jej tworzenia	- wyjaśnia, czym jest kompozycja, - wskazuje przykłady kompozycji centralnej w najbliższym otoczeniu, - rozpoznaje kompozycję centralną w dziele sztuki, - wykorzystuje zasady tworzenia kompozycji centralnej w działaniach plastycznych.	- przedstawia rolę kompozycji jako środka wyrazu plastycznego, - określa cechy kompozycji centralnej na przykładzie wybranej reprodukcji obrazu, - wyjaśnia, czym jest akcent plastyczny, - wskazuje w dziele akcent plastyczny, - stosuje kompozycję centralną i akcent plastyczny w działaniach twórczych.	I.1 I.2 II.1
Semestr II – wymagania na ocenę roczną					
18. i 19. Kompozycja symetryczna i asymetryczna	2	- terminy: <i>kompozycja symetryczna, kompozycja asymetryczna</i> - cechy kompozycji symetrycznej i asymetrycznej - sposoby tworzenia oraz funkcja w dziele plastycznym kompozycji symetrycznej i asymetrycznej - tworzenie pracy plastycznej o kompozycji asymetrycznej	- wymienia niektóre cechy kompozycji symetrycznej i asymetrycznej, - wskazuje przykłady kompozycji symetrycznej w najbliższym otoczeniu, - rozpoznaje układy symetryczne i asymetryczne na płaszczyźnie oraz w przestrzeni, - tworzy kompozycję symetryczną i asymetryczną za pomocą poznanych środków wyrazu, korzystając ze wskazówek zawartych w podręczniku.	- wskazuje różnice między kompozycją symetryczną i asymetryczną, - omawia cechy kompozycji symetrycznej i asymetrycznej na przykładzie wybranych reprodukcji, - porównuje wybrane obrazy pod kątem zastosowanej kompozycji, - twórczo stosuje kompozycję symetryczną i asymetryczną w działaniach plastycznych, - tworzy z wyobraźni pracę plastyczną, twórczo interpretując zadanie.	I.1 I.2 II.1 II.2 II.6

Numer i temat lekcji	Liczba godzin	Treści nauczania	Wymagania		Odniesienia do podstawy programowej
			podstawowe	ponadpodstawowe	
			Uczeń:		
20. i 21. Kompozycja otwarta i zamknięta	2	<ul style="list-style-type: none"> - terminy: <i>kompozycja otwarta, kompozycja zamknięta</i> - cechy kompozycji otwartej i zamkniętej - sposoby tworzenia oraz funkcja w dziele plastycznym kompozycji otwartej i zamkniętej 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia cechy kompozycji otwartej i zamkniętej, - wskazuje przykłady kompozycji otwartej i zamkniętej w najbliższym otoczeniu, - określa rodzaj kompozycji wybranych dzieł malarskich, - stosuje kompozycję otwartą i zamkniętą w działaniach plastycznych. 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje różnice między kompozycją otwartą i zamkniętą, - przedstawia rolę kompozycji jako środka wyrazu plastycznego, - porównuje wybrane reprodukcje dzieł pod kątem zastosowanej kompozycji, - w twórczy sposób stosuje odpowiednie środki wyrazu plastycznego do ukazania kompozycji otwartej i zamkniętej, - tworzy kompozycję otwartą i zamkniętą na płaszczyźnie z zastosowaniem wybranej techniki. 	<ul style="list-style-type: none"> I.1 I.2 II.1
22. i 23. Kompozycja statyczna i dynamiczna	2	<ul style="list-style-type: none"> - terminy: <i>kompozycja statyczna, kompozycja dynamiczna</i> - cechy kompozycji statycznej i dynamicznej - sposoby tworzenia oraz funkcja w dziele plastycznym kompozycji statycznej i dynamicznej - tworzenie pracy plastycznej o kompozycji dynamicznej 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia cechy kompozycji statycznej i dynamicznej, - podaje przykłady kompozycji statycznej i dynamicznej w najbliższym otoczeniu, - wymienia elementy i układy tworzące kompozycję dynamiczną i statyczną, - wskazuje przykłady kompozycji statycznej i dynamicznej w reprodukcjach wybranych dzieł, - tworzy kompozycję dynamiczną za pomocą poznanych środków wyrazu, korzystając ze wskazówek zawartych w podręczniku. 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje różnice między kompozycją statyczną i dynamiczną, - wykonuje na płaszczyźnie kompozycję dynamiczną z zastosowaniem wybranej techniki plastycznej, - omawia wybrane reprodukcje pod kątem zastosowanej kompozycji, - twórczo wykorzystuje różnorodne techniki i środki wyrazu do tworzenia kompozycji statycznej i dynamicznej, - tworzy z wyobraźni pracę plastyczną, twórczo interpretując zadanie. 	<ul style="list-style-type: none"> I.1 I.2 II.1 II.2 II.6

Numer i temat lekcji	Liczba godzin	Treści nauczania	Wymagania		Odniesienia do podstawy programowej
			podstawowe	ponadpodstawowe	
			Uczeń:		
24. Kompozycja dynamiczna w sztuce baroku	1	- terminy: <i>porcelana</i> - ramy czasowe sztuki baroku - zastosowanie kompozycji w sztuce baroku - malarstwo, rzeźba, architektura baroku – cechy charakterystyczne, najważniejsze informacje - sztuka barokowa w muzeach	- sytuuje epokę w czasie, - wymienia cechy wytworów sztuki barokowej, - podaje przykłady dzieł sztuki baroku, - tworzy w wybranej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką baroku.	- określa ramy czasowe epoki, - rozpoznaje typowe cechy wytworów sztuki barokowej, - wymienia przykłady wytworów sztuki baroku z dziedziny malarstwa, rzeźby i architektury, - tworzy w określonej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką baroku, twórczo interpretując temat.	I.1 I.2 I.6 II.1 III.1 III.4 III.5 III.7
25. Kompozycja statyczna w sztuce klasycyzmu	1	- ramy czasowe sztuki klasycyzmu - zastosowanie kompozycji w sztuce klasycyzmu - malarstwo, rzeźba, architektura klasycyzmu – cechy charakterystyczne, najważniejsze informacje - sztuka klasycystyczna w muzeach	- sytuuje epokę w czasie, - wymienia cechy wytworów sztuki klasycystycznej, - podaje przykłady dzieł sztuki klasycyzmu, - tworzy w wybranej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką klasycyzmu.	- określa ramy czasowe epoki, - rozpoznaje typowe cechy wytworów sztuki klasycyzmu, - wymienia przykłady wytworów sztuki klasycyzmu z dziedziny malarstwa, rzeźby i architektury, - tworzy w określonej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką klasycyzmu, twórczo interpretując temat.	I.1 I.2 I.6 II.1 III.1 III.4 III.5 III.7
26. Tworzę przez cały rok – Dekoracja na Wielkanoc	1	- formy sztuki użytkowej - estetyczne kształtowanie otoczenia - zastosowanie w praktyce elementów plastycznych: linii, plamy, barwy, kształtu	- planuje kolejne etapy swojej pracy, - wykonuje element dekoracyjny, korzystając z podanych propozycji, - stosuje w działaniach plastycznych określone techniki i materiały.	- projektuje i tworzy dekorację według własnego pomysłu, twórczo wykorzystując możliwości wyrazu stwarzane przez różnorodne linie, plamy, barwy i kształty, - stosuje różne techniki i narzędzia plastyczne, - wykorzystuje w swojej pracy wiedzę na temat właściwości materiałów, - dba o estetyczne i staranne wykonanie pracy.	I.1 I.2 I.3 I.5 II.1 II.2 II.3 II.4 II.6 II.7

Numer i temat lekcji	Liczba godzin	Treści nauczania	Wymagania		Odniesienia do podstawy programowej
			podstawowe	ponadpodstawowe	
			Uczeń:		
27. i 28. Kompozycja rytmiczna	2	<ul style="list-style-type: none"> - termin <i>kompozycja rytmiczna</i> - cechy kompozycji rytmicznej - sposoby tworzenia kompozycji rytmicznej oraz jej funkcja w dziele plastycznym - tworzenie pracy plastycznej o kompozycji rytmicznej 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje układy rytmiczne w najbliższym otoczeniu, - rozpoznaje kompozycję rytmiczną w dziele sztuki, - wyjaśnia, czym się charakteryzuje kompozycja rytmiczna, - tworzy na płaszczyźnie układy z zastosowaniem kompozycji rytmicznej, korzystając ze wskazówek zawartych w podręczniku. 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia wybraną reprodukcję obrazu pod kątem zastosowanej kompozycji rytmicznej, - wskazuje przykłady kompozycji rytmicznej w wybranych dziełach, - wyjaśnia, jakie zjawiska można przedstawić na płaszczyźnie z zastosowaniem kompozycji rytmicznej, - tworzy z wyobraźni pracę plastyczną, twórczo interpretując zadanie. 	<ul style="list-style-type: none"> I.1 I.2 II.1 II.2 II.6
29. Układy form w naturze	1	<ul style="list-style-type: none"> - podobieństwo układów form naturalnych i kompozycji dzieł sztuki - układy form naturalnych jako inspiracja dla dzieł sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> - podaje przykłady różnych układów form w naturze, - wykonuje pracę plastyczną inspirowaną formami naturalnymi. 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje podobieństwa między różnymi kompozycjami dzieł sztuki a układami form naturalnych, - wykonuje dokumentację fotograficzną, filmową lub rysunkową układów widocznych w formach naturalnych i sztucznych. 	<ul style="list-style-type: none"> I.2 II.1 II.6
30. Tworzę przez cały rok – Dekoracja na Dzień Ziemi	1	<ul style="list-style-type: none"> - formy sztuki użytkowej - estetyczne kształtowanie otoczenia - zastosowanie w praktyce elementów plastycznych: linii, plamy, barwy, kształtu 	<ul style="list-style-type: none"> - planuje kolejne etapy swojej pracy, - wykonuje element dekoracyjny, korzystając z podanych propozycji, - stosuje w działaniach plastycznych określone techniki i materiały. 	<ul style="list-style-type: none"> - projektuje i tworzy dekorację według własnego pomysłu, twórczo wykorzystując możliwości wyrazu stwarzane przez różnorodne linie, plamy, barwy i kształty, - stosuje różne techniki i narzędzia plastyczne, - wykorzystuje w swojej pracy wiedzę na temat właściwości materiałów, - dba o estetyczne i staranne wykonanie pracy. 	<ul style="list-style-type: none"> I.1 I.2 I.3 I.5 II.1 II.2 II.3 II.4 II.6 II.7

Klasa VI

Semestr I – wymagania na ocenę śródroczną

Numer i temat lekcji	Liczba godzin	Treści nauczania	Wymagania		Odniesienia do podstawy programowej
			podstawowe	ponadpodstawowe	
			Uczeń:		
1. i 2. ABC sztuki	2	- terminy: <i>oryginał, kopia, falsyfikat, reprodukcja, plagiat, piractwo, własność intelektualna</i> - sposoby korzystania z dzieł sztuki: prawo autorskie, prawo cytatu, domena publiczna	- wyjaśnia, czym się różni oryginalne dzieło sztuki od kopii i reprodukcji, - tłumaczy, czym jest falsyfikat, - wskazuje, w jaki sposób można korzystać z dzieł sztuki, - definiuje plagiat i piractwo, - tworzy album z własnymi pracami lub reprodukcjami dzieł sztuki.	- określa, czego dotyczy prawo autorskie, - tłumaczy, na czym polega prawo cytatu, - wyjaśnia zasady ochrony wizerunku, - przybliża znaczenie własności intelektualnej, - wykonuje pracę plastyczną inspirowaną wybranym dziełem sztuki.	I.1 II.1 II.2 II.6 III.8
3. i 4. Światłocien	2	- terminy: <i>światłocien, modelunek światłocieniowy</i> - funkcje światłocienia - sposoby ukazywania światłocienia w rysunku, malarstwie i grafice - efekty światłocieniowe w sztuce nowoczesnej i najnowszej - operowanie światłem w fotografii i filmie - tworzenie pracy plastycznej z zastosowaniem światłocienia	- tłumaczy, czym jest światłocien, - określa, jaka jest rola światłocienia w rysunku, malarstwie i grafice, - wyjaśnia, w jaki sposób można ukazać światłocien w rysunku, malarstwie i grafice, - stosuje w swojej pracy światłocien, - wykonuje pracę plastyczną, korzystając ze wskazówek zawartych w podręczniku.	- tłumaczy, czym jest modelunek światłocieniowy, - wyjaśnia funkcję światła i cienia w sztuce nowoczesnej i najnowszej, - określa znaczenie światła w fotografii i filmie, - omawia reprodukcje dzieł sztuki pod kątem zastosowanego światłocienia, - opisuje wpływ światłocienia na wymowę dzieła na podstawie reprodukcji obrazu oraz własnej pracy, - stosuje światłocien w działaniach plastycznych odpowiednio do tematu i charakteru pracy, - tworzy z wyobraźni pracę plastyczną, twórczo wykorzystując możliwości wyrazu stwarzane przez światłocien.	I.1 I.3 I.4 II.1 II.2 II.6 III.5

Numer i temat lekcji	Liczba godzin	Treści nauczania	Wymagania		Odniesienia do podstawy programowej
			podstawowe	ponadpodstawowe	
			Uczeń:		
5. Zrób to sam – Miękki naszyjnik	1	- formy sztuki użytkowej - zastosowanie w praktyce elementów plastycznych: barwy, kształtu, faktury, kompozycji	- planuje kolejne etapy swojej pracy, - wykonuje przedmiot użytkowy, korzystając z podanych propozycji, - stosuje w działaniach plastycznych określone techniki i materiały.	- projektuje i tworzy ozdobę według własnego pomysłu, twórczo wykorzystując możliwości wyrazu stwarzane przez różnorodne barwy, kształty, faktury i kompozycje, - stosuje różne techniki i narzędzia plastyczne, - wykorzystuje w swojej pracy wiedzę na temat właściwości materiałów, - dba o estetyczne i staranne wykonanie pracy.	I.1 I.2 I.3 I.5 II.4 II.6
6. Perspektywa rzędowa i kulisowa	1	- terminy: <i>perspektywa</i> , <i>perspektywa rzędowa (pasowa)</i> , <i>perspektywa kulisowa</i> - funkcje perspektywy w dziele plastycznym - perspektywa w malarstwie, rysunku i fotografii - plany w dziele sztuki - cechy charakterystyczne perspektywy rzędowej i kulisowej - zastosowanie perspektywy rzędowej w sztuce prehistorycznej - perspektywa pasowa w malarstwie egipskim - zastosowanie perspektywy kulisowej - tworzenie pracy plastycznej z zastosowaniem perspektywy rzędowej i kulisowej	- wyjaśnia, czym jest perspektywa, - tłumaczy, na czym polega stosowanie perspektywy, - wymienia cechy perspektywy rzędowej i kulisowej, - podaje przykłady układów kulisowych z najbliższego otoczenia, - wskazuje na reprodukcjach wybranych dzieł perspektywę rzędową i kulisową, - wykonuje pracę z zastosowaniem układu pasowego.	- określa rolę perspektywy w dziełach różnych dziedzin, - omawia, na czym polegają układy rzędowy i kulisowy, - wyjaśnia pochodzenie nazwy <i>perspektywa kulisowa</i> , - porównuje reprodukcje malowideł sztuki prehistorycznej i starożytnego Egiptu pod kątem zastosowanej perspektywy, - tłumaczy różnice między perspektywą rzędową a kulisową na przykładach reprodukcji wybranych dzieł, - twórczo stosuje perspektywę rzędową i kulisową w działaniach plastycznych, - wykonuje projekt dekoracji do szkolnego przedstawienia z wykorzystaniem perspektywy kulisowej.	I.1 I.4 II.1 II.2 II.4 II.6
7. i 8. Perspektywa zbieżna	2	- terminy: <i>perspektywa zbieżna (linearna)</i> , <i>linia horyzontu</i> , <i>punkt zbiegu</i> , <i>skrót</i>	- podaje główne elementy perspektywy zbieżnej,	- omawia rodzaje perspektywy zbieżnej, - wyjaśnia rolę perspektywy zbieżnej w	I.1 I.4

Numer i temat lekcji	Liczba godzin	Treści nauczania	Wymagania		Odniesienia do podstawy programowej
			podstawowe	ponadpodstawowe	
			Uczeń:		
		<p><i>perspektywiczny</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rodzaje perspektywy zbieżnej: czołowa, żabia, z lotu ptaka, krawędziowa (ukośna) - cechy charakterystyczne perspektywy zbieżnej (linearnej) - zastosowanie perspektywy zbieżnej w rysunku i malarstwie - tworzenie pracy plastycznej z zastosowaniem perspektywy zbieżnej 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, na czym polega stosowanie perspektywy zbieżnej, - wymienia rodzaje perspektywy zbieżnej, - stosuje podstawowe zasady tworzenia perspektywy zbieżnej w działaniach plastycznych, - wykonuje pracę plastyczną, korzystając ze wskazówek zawartych w podręczniku. 	<ul style="list-style-type: none"> sztuce, - określa rodzaj perspektywy zbieżnej w wybranych reprodukcjach dzieł sztuki, - wskazuje związki pomiędzy zastosowanym rodzajem perspektywy a wyglądem przestrzeni w dziele - tłumaczy zasady skrótu perspektywicznego, - tworzy z wyobraźni pracę plastyczną, stosując perspektywę zbieżną odpowiednio do tematu i charakteru pracy. 	<ul style="list-style-type: none"> II.1 II.2 II.6
9. Perspektywa powietrzna i barwna	1	<ul style="list-style-type: none"> - terminy: <i>perspektywa powietrzna, perspektywa barwna</i> - cechy charakterystyczne perspektywy powietrznej i barwnej - sposób wyrażania przestrzeni na płaszczyźnie za pomocą perspektywy powietrznej i barwnej - tworzenie pracy plastycznej z zastosowaniem perspektywy powietrznej i barwnej 	<ul style="list-style-type: none"> - podaje cechy perspektywy powietrznej i barwnej, - wyjaśnia, na czym polega stosowanie perspektywy powietrznej i barwnej, - wymienia barwy, które tworzą pierwszy plan przedstawienia w perspektywie barwnej oraz jego dalsze plany, - dopasowuje kolory pod względem ich temperatury, - tworzy pracę z zastosowaniem perspektywy powietrznej lub barwnej. 	<ul style="list-style-type: none"> - wykorzystuje w działaniach plastycznych wiedzę o złudzeniach wzrokowych i wzajemnym oddziaływaniu barw, - stosuje zasady tworzenia perspektywy powietrznej i barwnej, - poprawnie ocenia temperaturę poszczególnych barw względem innych, - analizuje wybrane dzieła sztuki malarskiej pod kątem zastosowanej perspektywy powietrznej i barwnej, - tworzy z wyobraźni pracę plastyczną, stosując perspektywę powietrzną lub barwną odpowiednio do tematu i charakteru pracy. 	<ul style="list-style-type: none"> I.1 I.3 I.4 II.1 II.2 II.6
10. Zrób to sam – Mebel do przechowywania	1	<ul style="list-style-type: none"> - formy sztuki użytkowej - estetyczne kształtowanie otoczenia - zastosowanie w praktyce elementów plastycznych: kształtu, faktury, kompozycji 	<ul style="list-style-type: none"> - planuje kolejne etapy swojej pracy, - wykonuje przedmiot użytkowy, korzystając z podanych propozycji, - stosuje w działaniach plastycznych określone techniki i materiały. 	<ul style="list-style-type: none"> - projektuje i tworzy mebel według własnego pomysłu, twórczo wykorzystując możliwości wyrazu stwarzane przez różnorodne kształty, faktury i kompozycje, 	<ul style="list-style-type: none"> I.1 I.2 I.5 II.3 II.6

Numer i temat lekcji	Liczba godzin	Treści nauczania	Wymagania		Odniesienia do podstawy programowej
			podstawowe	ponadpodstawowe	
			Uczeń:		
				<ul style="list-style-type: none"> - stosuje różne techniki i narzędzia plastyczne, - wykorzystuje w swojej pracy wiedzę na temat właściwości materiałów, - dba o estetyczne i staranne wykonanie pracy. 	II.7
11. Perspektywa aksonometryczna i umowna	1	<ul style="list-style-type: none"> - terminy: <i>perspektywa aksonometryczna, perspektywa umowna</i> - cechy charakterystyczne perspektywy aksonometrycznej i umownej - sposób wyrażania przestrzeni na płaszczyźnie za pomocą perspektywy aksonometrycznej i umownej 	<ul style="list-style-type: none"> - podaje cechy perspektywy aksonometrycznej i umownej, - wyjaśnia, na czym polega stosowanie perspektywy aksonometrycznej i umownej. 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje różnice między perspektywą aksonometryczną a zbieżną, - omawia cechy perspektywy aksonometrycznej i umownej na przykładzie wybranych reprodukcji, - ocenia nowoczesne eksperymenty z perspektywą na wybranych przykładach. 	I.1 I.4 II.1 II.6
12. i 13. Rysunek	2	<ul style="list-style-type: none"> - terminy: <i>lawowanie, frotaż, karykatura, komiks</i> - rysunek jako dziedzina sztuki – cechy charakterystyczne - środki wyrazu plastycznego w rysunku - rola rysunku w sztuce - rodzaje rysunku: szkic, studium z natury, rysunek techniczny - analiza przykładowego dzieła rysunkowego - tworzenie pracy rysunkowej 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje rysunek jako dziedzinę sztuki, - wymienia narzędzia rysunkowe, - podaje rodzaje rysunku, - wskazuje elementy abecadła plastycznego wykorzystywane w rysunku, - rozpoznaje rysunki wśród dzieł innych dziedzin sztuki, - wykonuje rysunek z zastosowaniem wybranych środków wyrazu. 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia rodzaje i funkcje rysunku, - wskazuje różnice między szkicem a namalowanym na jego podstawie obrazem, - porównuje wybrane dzieła rysunku pod kątem zastosowanych środków wyrazu plastycznego, - wyraża własną opinię na temat analizowanego dzieła rysunkowego, - świadomie i ekspresyjnie posługuje się w rysunku linią, plamą walorową i światłocieniem, - właściwie dobiera narzędzia rysunkowe do danego tematu, - analizuje własny rysunek pod kątem zastosowanych środków wyrazu plastycznego. 	I.1 I.5 I.6 II.1 II.2 III.5

Numer i temat lekcji	Liczba godzin	Treści nauczania	Wymagania		Odniesienia do podstawy programowej
			podstawowe	ponadpodstawowe	
			Uczeń:		
14. Zrób to sam – Stroik na święta	1	<ul style="list-style-type: none"> - formy sztuki użytkowej - estetyczne kształtowanie otoczenia - zastosowanie w praktyce elementów plastycznych: barwy, kształtu, faktury, kompozycji 	<ul style="list-style-type: none"> - planuje kolejne etapy swojej pracy, - wykonuje przedmiot dekoracyjny, korzystając z podanych propozycji, - stosuje w działaniach plastycznych określone techniki i materiały. 	<ul style="list-style-type: none"> - projektuje i tworzy dekorację według własnego pomysłu, twórczo wykorzystując możliwości wyrazu stwarzane przez różnorodne barwy, kształty, faktury i kompozycje, - stosuje różne techniki i narzędzia plastyczne, - wykorzystuje w swojej pracy wiedzę na temat właściwości materiałów, - dba o estetyczne i staranne wykonanie pracy. 	<ul style="list-style-type: none"> I.1 I.2 I.3 I.5 II.4 II.6 II.7
15. i 16. Malarstwo	2	<ul style="list-style-type: none"> - malarstwo jako dziedzina sztuki – cechy charakterystyczne - środki wyrazu plastycznego w malarstwie - rodzaje malarstwa (realizm, abstrakcja, techniki malarskie) - tematy w malarstwie (dzieła rodzajowe, historyczne, mitologiczne, religijne, pejzażowe, marynistyczne, batalistyczne, alegoryczne, symboliczne, fantastyczne, martwa natura, portret, akt) - analiza przykładowego dzieła malarskiego - tworzenie pracy malarskiej 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje malarstwo jako dziedzinę sztuki, - wymienia główne techniki malarskie, - odróżnia obraz realistyczny od dzieła abstrakcyjnego, - rozpoznaje na przykładowych reprodukcjach dzieł wybrane tematy malarstwa, - omawia wybrany rodzaj malarstwa, - stosuje różne narzędzia malarskie, - wykonuje pracę malarską o charakterze realistycznym. 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia środki wyrazu w malarstwie - wskazuje różnice między malarstwem dawnym a współczesnym, - wyjaśnia, czym się różni malarstwo realistyczne od abstrakcyjnego, - omawia tematy malarstwa na przykładach reprodukcji obrazów zamieszczonych w podręczniku, - porównuje dzieła reprezentujące różne rodzaje malarstwa pod kątem zastosowanych środków wyrazu plastycznego, - wyraża własną opinię na temat analizowanego dzieła malarskiego, - stosuje różne techniki malarskie, kompozycje i zestawy barw w działaniach plastycznych, - wykonuje pracę malarską o charakterze abstrakcyjnym. 	<ul style="list-style-type: none"> I.1 I.2 I.3 I.5 I.6 II.1 II.2 II.6 III.5

Numer i temat lekcji	Liczba godzin	Treści nauczania	Wymagania		Odniesienia do podstawy programowej
			podstawowe	ponadpodstawowe	
			Uczeń:		
Semestr II – wymagania na ocenę roczną					
17. Malarstwo impresjonizmu i symbolizmu	1	<ul style="list-style-type: none"> - terminy: <i>impresjoniści, symboliści</i> - ramy czasowe impresjonizmu i symbolizmu - malarstwo impresjonizmu i symbolizmu – cechy charakterystyczne, najważniejsze informacje - sztuka impresjonizmu i symbolizmu w muzeach 	<ul style="list-style-type: none"> - sytuuje impresjonizm i symbolizm w czasie, - wymienia typowe cechy obrazów zaliczanych do impresjonizmu i symbolizmu, - podaje przykłady dzieł sztuki impresjonistycznej i symbolistycznej, - tworzy w wybranej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką impresjonizmu i symbolizmu. 	<ul style="list-style-type: none"> - określa ramy czasowe impresjonizmu i symbolizmu, - rozpoznaje i omawia cechy dzieł sztuki impresjonizmu i symbolizmu, - tworzy w określonej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką impresjonizmu i symbolizmu, twórczo interpretując temat. 	<ul style="list-style-type: none"> I.1 I.6 II.1 II.2 II.6 III.1 III.4 III.5 III.6 III.7
18. Zrób to sam – Stolik na kółkach	1	<ul style="list-style-type: none"> - formy sztuki użytkowej - estetyczne kształtowanie otoczenia - zastosowanie w praktyce elementów plastycznych: linii, barwy, kształtu, kompozycji 	<ul style="list-style-type: none"> - planuje kolejne etapy swojej pracy, - wykonuje przedmiot użytkowy, korzystając z podanych propozycji, - stosuje w działaniach plastycznych określone techniki i materiały. 	<ul style="list-style-type: none"> - projektuje i tworzy mebel według własnego pomysłu, twórczo wykorzystując możliwości wyrazu stwarzane przez różnorodne linie, barwy, kształty i kompozycje, - stosuje różne techniki i narzędzia plastyczne, - wykorzystuje w swojej pracy wiedzę na temat właściwości materiałów, - dba o estetyczne i staranne wykonanie pracy. 	<ul style="list-style-type: none"> I.1 I.2 I.3 I.5 II.3 II.6 II.7
19. i 20. Grafika	2	<ul style="list-style-type: none"> - terminy: <i>matryca, liternictwo, cyfrowe projektowanie graficzne, znak plastyczny, logo, grafika 2D i 3D, grafika rastrowa i wektorowa</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje grafikę jako dziedzinę sztuki, - wymienia narzędzia stosowane w grafice, 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia etapy pracy w technice druku wklęsłego i wypukłego, - podaje rodzaje grafiki ze względu na użytą matrycę, 	<ul style="list-style-type: none"> I.1 I.2 I.3 I.5

Numer i temat lekcji	Liczba godzin	Treści nauczania	Wymagania		Odniesienia do podstawy programowej
			podstawowe	ponadpodstawowe	
			Uczeń:		
		<ul style="list-style-type: none"> - grafika jako dyscyplina sztuki – cechy charakterystyczne - narzędzia stosowane w grafice - środki wyrazu plastycznego w grafice - rola grafiki w sztuce - rodzaje grafiki – warsztatowa i użytkowa - typy prac graficznych ze względu na tworzywo matrycy (drzeworyt, gipsoryt, miedzioryt, linoryt) - techniki wypukłe, wklęsłe i płaskie - różnorodność form grafiki użytkowej: plakat, grafika reklamowa, precyzyjna, książkowa, komputerowa - analiza przykładowych dzieł grafiki warsztatowej i użytkowej - tworzenie pracy plastycznej z zastosowaniem technik graficznych 	<ul style="list-style-type: none"> - podaje środki wyrazu plastycznego stosowane w grafice, - wskazuje dwa podstawowe rodzaje grafiki, - tłumaczy, czym jest matryca, - wyjaśnia różnicę między drukiem wypukłym a wklęsłym, - podaje przykłady grafiki użytkowej z najbliższego otoczenia, - określa, czym zajmują się grafika reklamowa i książkowa, - wykonuje prostą odbitkę w technice druku wypukłego, - z pomocą nauczyciela wykonuje pracę graficzną z zastosowaniem odpowiednich programów komputerowych, - wykonuje projekt graficzny, korzystając ze wskazówek zawartych w podręczniku. 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje rolę grafiki jako dziedziny sztuki, - wskazuje różnice między grafiką dawną a współczesną, - omawia funkcję znaku plastycznego w życiu codziennym, - wymienia cechy grafiki użytkowej i jej rodzaje, - porównuje przykłady grafiki warsztatowej i użytkowej, - opisuje dzieło grafiki warsztatowej i użytkowej na podstawie wybranej reprodukcji, - wyraża własną opinię na temat analizowanych dzieł graficznych, - twórczo wykorzystuje w działaniach plastycznych technikę druku wklęsłego i wypukłego, - samodzielnie wykonuje pracę graficzną z wykorzystaniem odpowiednich programów komputerowych, - wykonuje projekt graficzny na zadany temat, twórczo interpretując zadanie. 	<ul style="list-style-type: none"> I.6 II.1 II.2 II.4 II.6 III.5
21. i 22. Rzeźba	2	<ul style="list-style-type: none"> - termin <i>relief</i> - rzeźba jako dziedzina sztuki – cechy charakterystyczne - narzędzia rzeźbiarskie - środki wyrazu plastycznego w rzeźbie - realizm i abstrakcja w rzeźbie - rodzaje rzeźby (posąg, popiersie, głowa, rzeźba pełna, płaskorzeźba, rzeźby architektoniczne, religijne, dekoracyjne, 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje rzeźbę jako dziedzinę sztuki, - wymienia materiały i narzędzia wykorzystywane w rzeźbiarstwie, - podaje rodzaje rzeźby, - wylicza przykłady rzeźb znajdujących się w najbliższej okolicy, - wyjaśnia termin <i>relief</i>, - przygotowuje płaskorzeźbę (medal), 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia cechy różnych rodzajów rzeźb na podstawie wybranych przykładów, - tłumaczy, czym się różni rzeźba od płaskorzeźby, - charakteryzuje rzeźbę wolno stojącą na wybranym przykładzie z podręcznika, - omawia i porównuje rzeźby realistyczne i abstrakcyjne, - wskazuje różnice między rzeźbą dawną 	<ul style="list-style-type: none"> I.1 I.2 I.5 I.6 II.1 II.3 II.4 II.6 II.7

Numer i temat lekcji	Liczba godzin	Treści nauczania	Wymagania		Odniesienia do podstawy programowej
			podstawowe	ponadpodstawowe	
			Uczeń:		
		upamiętniające) - analiza przykładowego dzieła rzeźbiarskiego - tworzenie formy rzeźbiarskiej	- wykonuje pracę plastyczną, korzystając ze wskazówek zawartych w podręczniku.	a współczesną, - wyraża własną opinię na temat analizowanej pracy rzeźbiarskiej, - wykonuje małą rzeźbę o złożonej formie i zróżnicowanej fakturze.	III.5
23. Zrób to sam – Gumowy pasek	1	- formy sztuki użytkowej - zastosowanie w praktyce elementów plastycznych: kształtu, faktury	- planuje kolejne etapy swojej pracy, - wykonuje przedmiot użytkowy, korzystając z podanych propozycji, - stosuje w działaniach plastycznych określone techniki i materiały.	- projektuje i tworzy element ubioru według własnego pomysłu, twórczo wykorzystując możliwości wyrazu stwarzane przez różnorodne kształty i faktury, - stosuje różne techniki i narzędzia plastyczne, - wykorzystuje w swojej pracy wiedzę na temat właściwości materiałów, - dba o estetyczne i staranne wykonanie pracy.	I.1 I.5 II.6
24. i 25. Architektura	2	- terminy: <i>urbanistyka, architektura krajobrazu, mała architektura, architektura wnętrz</i> - architektura jako dziedzina sztuki – cechy charakterystyczne - rola formy i funkcji w architekturze - środki wyrazu architektury - materiały stosowane w architekturze - zasady dobrej architektury oraz funkcjonalne i estetyczne planowanie przestrzeni - podział architektury pod względem funkcji na: mieszkaniową, reprezentacyjną, użyteczności publicznej, komunikacyjną, sakralną, przemysłową i obronną - analiza przykładowego dzieła architektury	- charakteryzuje architekturę jako dziedzinę sztuki, - wymienia rodzaje architektury ze względu na jej funkcje, - podaje przykłady architektury o różnym przeznaczeniu, występujące w okolicy, - wyjaśnia termin: <i>urbanistyka</i> , - określa funkcje oglądanej budowli, - z pomocą nauczyciela tworzy projekt budowli, - wykonuje pracę plastyczną, korzystając ze wskazówek zawartych w podręczniku.	- określa formę i funkcję budowli na podstawie wskazanej reprodukcji, - porównuje znaczenie terminów: <i>architektura krajobrazu, mała architektura, architektura wnętrz</i> , - ocenia zaplanowanie przestrzeni w pobliżu swojego miejsca zamieszkania pod względem funkcjonalności i estetyki, - wskazuje różnice między architekturą dawną a współczesną, - analizuje związki między funkcją a formą obiektów architektonicznych, - wyraża własną opinię na temat analizowanego dzieła architektonicznego,	I.1 I.2 I.5 II.1 II.3 II.6 II.7 III.1 III.5

Numer i temat lekcji	Liczba godzin	Treści nauczania	Wymagania		Odniesienia do podstawy programowej
			podstawowe	ponadpodstawowe	
			Uczeń:		
		- tworzenie projektu budynku		- tworzy projekt budowli, - wykonuje pracę plastyczną według własnego pomysłu, twórczo wykorzystując środki plastyczne.	
26. Początki nowoczesnej architektury	1	- terminy: <i>architektura inżynierska, szkoła chicagowska</i> - ramy czasowe nowoczesnej architektury - nowoczesna architektura – cechy charakterystyczne, najważniejsze informacje - nowoczesna architektura w muzeach	- sytuuje w czasie początek nowoczesnej architektury, - wymienia typowe cechy nowoczesnej architektury, - podaje przykłady dzieł nowoczesnej architektury, - tworzy w wybranej technice plastycznej pracę inspirowaną nowoczesną architekturą.	- określa ramy czasowe nowoczesnej architektury, - rozpoznaje budowle zaliczane do nowoczesnej architektury, - wymienia i omawia przykłady nowoczesnej architektury, - tworzy w określonej technice plastycznej pracę inspirowaną nowoczesną architekturą, twórczo interpretując temat.	I.1 II.3 II.4 II.6 II.7 III.1 III.4 III.5 III.6 III.7
27. Zrób to sam – Puf z tektury	1	- formy sztuki użytkowej - estetyczne kształtowanie otoczenia - zastosowanie w praktyce elementów plastycznych: linii, barwy, kształtu, faktury	- planuje kolejne etapy swojej pracy, - wykonuje przedmiot użytkowy, korzystając z podanych propozycji, - stosuje w działaniach plastycznych określone techniki i materiały.	- projektuje i tworzy mebel według własnego pomysłu, twórczo wykorzystując możliwości wyrazu stwarzane przez różnorodne linie, barwy, kształty i faktury, - stosuje różne techniki i narzędzia plastyczne, - wykorzystuje w swojej pracy wiedzę na temat właściwości materiałów, - dba o estetyczne i staranne wykonanie pracy.	I.1 I.2 I.5 II.3 II.6 II.7
28. i 29. Sztuka użytkowa	2	- terminy: <i>design, ergonomia</i> , - design jako dziedzina sztuki – cechy charakterystyczne - rola formy i funkcji w designie - środki wyrazu sztuki użytkowej - różnice między rzemiosłem artystycznym a	- tłumaczy, czym jest sztuka użytkowa, - wyjaśnia terminy <i>design</i> i <i>ergonomia</i> , - wylicza środki wyrazu sztuki użytkowej, - określa, czym są wzornictwo przemysłowe i rzemiosło artystyczne,	- tłumaczy związek między estetyką a funkcjonalnością przedmiotu, - analizuje i porównuje przedmioty pod kątem ich funkcjonalności i estetyki, - wyraża własną opinię na temat analizowanego dzieła sztuki użytkowej,	I.1 I.2 I.3 I.5 II.3 II.4

Numer i temat lekcji	Liczba godzin	Treści nauczania	Wymagania		Odniesienia do podstawy programowej
			podstawowe	ponadpodstawowe	
			Uczeń:		
		wzornictwem przemysłowym - etapy tworzenia dzieł sztuki użytkowej - analiza przykładowego dzieła sztuki użytkowej - tworzenie projektu przedmiotu codziennego użytku	- omawia etapy tworzenia dzieł sztuki użytkowej, - wymienia przykłady wytworów sztuki użytkowej z codziennego życia, - z pomocą nauczyciela tworzy projekt przedmiotu codziennego użytku, - wykonuje pracę plastyczną, korzystając ze wskazówek zawartych w podręczniku.	- samodzielnie przygotowuje projekt przedmiotu z uwzględnieniem jego funkcjonalności i estetyki, - wykonuje pracę plastyczną według własnego pomysłu, twórczo wykorzystując możliwości wyrazu stwarzane przez różnorodne środki plastyczne.	II.6 II.7 III.5
30. Secesyjne dzieła sztuki użytkowej	1	- termin <i>secesja</i> - ramy czasowe secesji - malarstwo, rzeźba, architektura secesji – cechy charakterystyczne, najważniejsze informacje - sztuka secesyjna w muzeach	- sytuuje styl secesyjny w czasie, - wymienia typowe cechy wytworów sztuki secesyjnej, - podaje przykłady dzieł sztuki secesyjnej, - tworzy w wybranej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką secesji.	- określa ramy czasowe secesji, - rozpoznaje wytwory sztuki secesyjnej, - wymienia i omawia przykłady wytworów sztuki secesyjnej z dziedziny malarstwa, rzeźby, architektury i sztuki użytkowej, - tworzy w określonej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką secesyjną, twórczo interpretując temat.	I.1 II.4 II.6 II.7 III.1 III.4 III.5 III.6 III.7

Klasa VII

Semestr I – wymagania na ocenę śródroczną

Numer i temat lekcji	Liczba godzin	Treści nauczania	Wymagania		Odniesienia do podstawy programowej
			podstawowe	ponadpodstawowe	
			Uczeń:		
1. i 2. ABC sztuki	2	<ul style="list-style-type: none"> - terminy: <i>sztuka elitarna, sztuka popularna, sztuka ludowa, etnografia, etnologia, skansen, muzeum etnograficzne, świątek, pieta, etnodesign, sztuka nowoczesna, sztuka abstrakcyjna, sztuka współczesna, współczesne formy wypowiedzi artystycznej</i> - rodzaje sztuki wyróżniane ze względu na twórców, odbiorców oraz formę i treść dzieł - przemiany w sztuce i jej ewolucja wynikające z przemian cywilizacyjnych, kulturowych, historycznych - epoki w sztuce - nowe zjawiska i formy dzieł w sztuce początku XX w. - specyfika sztuki współczesnej i reprezentujących ją dzieł - porównanie dzieł sztuki dawnej i sztuki współczesnej - działanie plastyczne – ekspresja przez sztukę 	<ul style="list-style-type: none"> - tłumaczy, czym są sztuka elitarna, sztuka popularna i sztuka ludowa, - wskazuje główne różnice między sztuką elitarną, sztuką popularną i sztuką ludową, - wyjaśnia, czym jest skansen, - podaje przykłady sztuki ludowej, - wymienia epoki w historii sztuki, - wylicza nowe zjawiska w sztuce początku XX w., - określa, czym jest abstrakcja, - krótko charakteryzuje sztukę współczesną, - wykonuje w wybranej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką elitarną, popularną albo ludową bądź zjawiskami ze sztuki współczesnej – według wskazówek prowadzącego, - bierze udział w przygotowaniu portfolio dotyczącego wybranego obiektu z najbliższej okolicy lub reportażu na temat swojej małej ojczyzny. 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje sztukę elitarną, sztukę popularną i sztukę ludową, - tłumaczy, czym zajmują się etnografia i etnologia, - wyjaśnia, czym jest etnodesign, i podaje przykłady inspiracji twórczością ludową w sztuce współczesnej i w swoim otoczeniu, - podaje najważniejsze cechy twórczości z kolejnych epok w historii sztuki, - omawia główne etapy ewolucji sztuki na przełomie XIX i XX w., - charakteryzuje sztukę abstrakcyjną, - przedstawia specyfikę sztuki współczesnej, - opowiada, jak zmieniały się dzieła sztuki w ciągu wieków – co odróżnia współczesne dzieła od dzieł dawnych, - wykonuje w określonej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką elitarną, popularną albo ludową bądź zjawiskami sztuki współczesnej, interpretując zadanie samodzielnie i twórczo, - aktywnie uczestniczy w przygotowaniu portfolio dotyczącego wybranego obiektu z najbliższej okolicy lub reportażu na temat swojej małej ojczyzny. 	<ul style="list-style-type: none"> I.1 I.6 II.1 II.4 II.6 III.1 III.2 III.3 III.4 III.5 III.6
3. i 4.	2	<ul style="list-style-type: none"> - terminy: <i>fowizm, ekspresjonizm, kubizm, futuryzm, formizm</i> - ramy czasowe nurtów sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> - sytuuje nurty sztuki nowoczesnej w czasie, - wymienia najważniejsze cechy 	<ul style="list-style-type: none"> - określa ramy czasowe każdego z nurtów sztuki nowoczesnej, - omawia poznane kierunki sztuki, 	<ul style="list-style-type: none"> I.1 I.6 II.1

<p>Sztuka nowoczesna – fowizm, ekspresjonizm, kubizm, futuryzm</p>		<p>nowoczesnej - prądy sztuki nowoczesnej – cechy charakterystyczne, najważniejsze informacje - muzea prezentujące dzieła sztuki nowoczesnej - analiza przykładowych dzieł zaliczanych do poznanych nurtów - działanie plastyczne – ekspresja przez sztukę</p>	<p>poznanych kierunków, - wskazuje przykładowych twórców reprezentujących prądy nowoczesne oraz ich dzieła, - z pomocą nauczyciela opisuje wybrane dzieło reprezentujące jeden z poznanych nurtów, - wykonuje pracę inspirowaną twórczością fowistów lub kubistów – według wskazówek prowadzącego.</p>	<p>- rozpoznaje typowe wytwory z poszczególnych nurtów sztuki nowoczesnej i wskazuje między nimi różnice, - wymienia przedstawicieli poszczególnych nurtów sztuki i ich dzieła, - omawia dzieła poszczególnych nurtów, uwzględniając ich tematykę i charakterystyczne dla nich środki wyrazu, - wyjaśnia, kim byli formiści, - wykonuje prace inspirowane twórczością fowistów i kubistów, interpretując zadanie samodzielnie i twórczo.</p>	<p>II.6 III.4 III.5 III.6 III.7</p>
<p>5., 6. i 7. Fotografia</p>	<p>3</p>	<p>- terminy: <i>fotomontaż, fotokolaż, fotogram, fotografia analogowa i fotografia cyfrowa, fotografia amatorska i fotografia profesjonalna, fotografik, fotografia artystyczna i fotografia użytkowa, fotografia reportażowa, kadr, głębia ostrości, decydujący moment, reguła trójkąta, mocne punkty w fotografii</i> - fotografia jako dziedzina sztuki - rodzaje i tematy fotografii - środki wyrazu fotografii - zasady kompozycji w fotografii - analiza przykładowego dzieła fotograficznego - działanie plastyczne – ekspresja przez sztukę: wykonanie fotografii</p>	<p>- tłumaczy, czym jest fotografia, - wyjaśnia znaczenie podstawowych terminów związanych z fotografią, - wylicza rodzaje fotografii, - podaje, jakie są zastosowania fotografii, - odpowiada, kim jest fotografik, - wymienia tematy fotografii, - wskazuje środki wyrazu typowe dla fotografii, - z pomocą nauczyciela opisuje wybrane dzieło fotograficzne, - wykonuje fotografię według wskazówek prowadzącego.</p>	<p>- tłumaczy znaczenie terminów typowych dla fotografii, - charakteryzuje fotografię jako dziedzinę sztuki, - omawia rodzaje fotografii i wskazuje między nimi różnice, - wymienia środki wyrazu typowe dla fotografii i komentuje ich zastosowanie w wybranym dziele fotograficznym, - wyjaśnia, czym są decydujący moment i mocne punkty w fotografii oraz na czym polega reguła trójkąta, - wymienia zasady kompozycji fotografii i stosuje je podczas wykonywania własnych zdjęć, - omawia dzieło fotograficzne (wybrane samodzielnie lub wskazane przez nauczyciela), uwzględniając jego tematykę i charakterystyczne dla niego środki wyrazu,</p>	<p>I.1 I.2 I.3 I.4 I.6 II.2 II.6 III.5</p>

				- wykonuje fotografię, interpretując zadanie samodzielnie i twórczo.	
8. Fotografia w sztuce nowoczesnej – dadaizm, surrealizm	1	- terminy: <i>dadaizm, surrealizm</i> - ramy czasowe dadaizmu i surrealizmu - cechy charakterystyczne dla poznanych nurtów, najważniejsze informacje - sztuka surrealizmu w muzeum - analiza przykładowych dzieł dadaizmu i surrealizmu - działanie plastyczne – ekspresja przez sztukę	- sytuuje dadaizm i surrealizm w czasie, - wymienia najważniejsze cechy poznanych kierunków, - wskazuje przykładowych twórców reprezentujących dadaizm i surrealizm oraz ich wybrane dzieła, - z pomocą nauczyciela opisuje wybrane dzieło dadaizmu lub surrealizmu, - wykonuje fotokolaż inspirowany twórczością dadaistów i surrealistów – według wskazówek prowadzącego.	- podaje ramy czasowe każdego z poznanych nurtów, - omawia poznane kierunki, - rozpoznaje typowe cechy wytworów dadaizmu i surrealizmu oraz wskazuje między nimi różnice, - wymienia przedstawicieli poszczególnych nurtów i wskazuje ich dzieła, - omawia dzieła z poszczególnych nurtów, uwzględniając ich tematykę i zastosowane w nich środki wyrazu, - analizuje przykłady nowych technik i strategii artystycznych typowych dla dadaizmu i surrealizmu, - wykonuje fotokolaż inspirowany twórczością dadaistów i surrealistów, interpretując zadanie samodzielnie i twórczo.	I.1 I.6 II.1 II.6 III.5 III.6 III.7
9., 10. i 11. Film	3	- terminy: <i>fabuła, kadr, ujęcie, scena, sekwencja, montaż, plan filmowy</i> - film jako dziedzina sztuki - środki wyrazu w filmie - typy kompozycji kadru filmowego (plany filmowe) - analiza przykładowego dzieła filmowego - działanie plastyczne – ekspresja przez sztukę: nagranie filmu	- tłumaczy, czym jest film, - wyjaśnia znaczenie podstawowych terminów związanych z filmem, - wymienia środki wyrazu typowe dla filmu, - odpowiada, czym jest plan filmowy, - z pomocą nauczyciela opisuje wybrane dzieło filmowe, - tworzy wypowiedź wizualną w wybranej technice plastycznej lub nagrywa krótki film – według wskazówek prowadzącego.	- wyjaśnia znaczenie terminów typowych dla sztuki filmowej, - charakteryzuje film jako dziedzinę sztuki, - omawia rozwój i przemiany filmu, - wymienia środki wyrazu typowe dla filmu i komentuje ich zastosowanie w wybranym dziele filmowym, - rozpoznaje typy planów filmowych, - wskazuje związki kina z innymi dziedzinami sztuki, - omawia dzieło filmowe (wybrane samodzielnie lub wskazane przez nauczyciela), uwzględniając jego tematykę i charakterystyczne dla niego środki wyrazu, - tworzy wypowiedź wizualną w określonej technice plastycznej lub	I.1 I.2 II.1 II.4 II.5 II.6 III.2 III.5

				nagrywa krótki film, interpretując zadanie samodzielnie i twórczo.	
12., 13. i 14. Asamblaż i instalacja	3	<ul style="list-style-type: none"> - terminy: <i>przedmiot gotowy (ready made), przedmiot znaleziony, asamblaż, instalacja, wideoinstalacja, pop-art, land art (sztuka ziemi)</i> - źródła współczesnych form wypowiedzi artystycznej - asamblaż i instalacja jako nowe formy sztuki - cechy charakterystyczne dla asamblażu i instalacji - środki wyrazu asamblażu i instalacji - związki asamblażu i instalacji ze współczesnymi nurtami sztuki - analiza przykładowych asamblaży i instalacji - działania plastyczne – ekspresja przez sztukę 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, czym są asamblaż, instalacja, wideoinstalacja, - wymienia przykłady nietypowych materiałów wykorzystywanych w sztuce najnowszej, - wlicza środki wyrazu typowe dla nowych form sztuki, - z pomocą nauczyciela opisuje wybrany asamblaż lub wskazaną instalację, - wykonuje pracę przestrzenną w wybranej technice plastycznej – według wskazówek prowadzącego. 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia rozwój form sztuki od <i>ready made</i> i przedmiotów znalezionych do asamblaży i instalacji, - wskazuje różnice między asamblażem a instalacją, - charakteryzuje pop-art i land art, - podaje środki wyrazu typowe dla nowych form sztuki i komentuje ich zastosowanie w wybranym dziele, - wlicza różnice między asamblażami a tradycyjnymi obrazami, - omawia asamblaż i instalację (wybrane samodzielnie lub wskazane przez nauczyciela), uwzględniając tematykę tych dzieł i charakterystyczne dla nich środki wyrazu, - wykonuje pracę przestrzenną w określonej technice, interpretując zadanie samodzielnie i twórczo. 	<ul style="list-style-type: none"> I.1 II.1 II.2 II.3 II.4 II.6 II.7 III.4 III.5 III.6
Semestr II – wymagania na ocenę roczną					
15., 16. i 17. Happening i performance	3	<ul style="list-style-type: none"> - terminy: <i>happening, performance</i> - źródła sztuki opartej na działaniu - happening i performance jako nowe formy sztuki - cechy charakterystyczne happeningu i performance'u - środki wyrazu happeningu i performance'u - dzieło sztuki jako proces i wydarzenie - rola odbiorcy jako współtwórcy 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, czym są happening i performance, - podaje przykłady działań możliwych do zrealizowania w ramach happeningu i performance'u, - omawia rolę artysty i odbiorcy w happeningu i performance'u, - przedstawia, kim był Tadeusz Kantor, - wymienia środki wyrazu typowe 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia rozwój sztuki od działań dadaistów i surrealistów do happeningów i performance'ów, - wskazuje różnice między happeningiem a performance'em - określa, czym sztuka akcji różni się od teatru, - wymienia środki wyrazu typowe dla sztuki akcji i komentuje ich zastosowanie w wybranej realizacji, - wlicza różnice między 	<ul style="list-style-type: none"> I.1 II.1 II.2 II.3 II.4 II.5 II.6 II.7 III.4 III.5

		<p>sztuki</p> <ul style="list-style-type: none"> - analiza przykładowych happeningów i performance'ów - ekspresja przez sztukę – przygotowanie akcji artystycznej 	<p>dla sztuki akcji,</p> <ul style="list-style-type: none"> - z pomocą nauczyciela opisuje wybrany happening lub wskazany performance, - bierze udział w akcji artystycznej. 	<p>performance'ami a tradycyjnymi rzeźbami,</p> <ul style="list-style-type: none"> - opowiada o twórczości Tadeusza Kantora, - omawia happening i performance (wybrane samodzielnie lub wskazane przez nauczyciela), uwzględniając tematykę tych dzieł i charakterystyczne dla nich środki wyrazu, - przygotowuje koncepcję akcji artystycznej i aktywnie uczestniczy w jej realizacji. 	
18. Projekt artystyczno-edukacyjny, cz. I	1	<ul style="list-style-type: none"> - specyfika metody projektu - faza przygotowawcza - cele projektu - formy i strategie działań: teatr plastyczny, happening, warsztaty 	<ul style="list-style-type: none"> - bierze udział w opracowaniu koncepcji projektu oraz w rozplanowaniu kolejnych działań. 	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia własne pomysły na projekt artystyczno-edukacyjny, - aktywnie uczestniczy w zdefiniowaniu celów projektu oraz opracowaniu jego formuły, - wykazuje inicjatywę w planowaniu poszczególnych działań. 	<p>I.1 II.2 II.3 II.4 II.5 II.6 III.2</p>
19., 20. i 21. Nowe media w sztuce	3	<ul style="list-style-type: none"> - terminy: <i>medium, media tradycyjne i nowe media, multimedia, sztuka nowych mediów (multimedialna), interaktywność, grafika komputerowa, grafika: rastrowa, wektorowa, dwuwymiarowa, trójwymiarowa, hipertekst, rzeczywistość wirtualna (VR)</i> - źródła sztuki nowych mediów - rozwój nowych mediów - cechy dzieł sztuki nowych mediów - narzędzia i techniki sztuki nowych mediów - środki wyrazu sztuki multimedialnej - analiza przykładowych realizacji z zakresu sztuki nowych mediów 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, czym są media, nowe media i multimedia, - wylicza główne rodzaje i przykładowe cechy dzieł sztuki nowych mediów, - podaje wybrane narzędzia i techniki charakterystyczne dla sztuki nowych mediów, - wymienia środki wyrazu typowe dla twórczości multimedialnej, - z pomocą nauczyciela opisuje wybrane dzieło sztuki nowych mediów, - tworzy wypowiedź wizualną z wykorzystaniem technik cyfrowych – według wskazówek prowadzącego. 	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia specyfikę sztuki nowych mediów, - omawia rozwój i przemiany sztuki nowych mediów, - wyjaśnia, czym są interaktywność, hipertekst, rzeczywistość wirtualna, - charakteryzuje narzędzia i techniki typowe dla sztuki nowych mediów, - opowiada o roli odbiorcy w sztuce nowych mediów, - wymienia środki wyrazu typowe dla sztuki multimedialnej i komentuje ich zastosowanie w wybranej realizacji, - wylicza różnice między dziełem sztuki nowych mediów a fotografią, - omawia dzieło multimedialne (wybrane samodzielnie lub wskazane przez nauczyciela), uwzględniając jego tematykę i charakterystyczne dla niego 	<p>I.1 I.6 II.1 II.2 II.4 II.6 III.5 III.7 III.8</p>

		- ekspresja przez sztukę – tworzenie wypowiedzi artystycznej z wykorzystaniem nowych mediów		środki wyrazu, - tworzy wypowiedź wizualną z wykorzystaniem technik cyfrowych, interpretując zadanie samodzielnie i twórczo.	
22. Projekt artystyczno- -edukacyjny, cz. II	1	- faza realizacyjna - role i zadania uczestników projektu - działania promocyjne i dokumentacyjne - konsultacje	- pracując w zespole, przygotowuje projekt artystyczno-edukacyjny, - wykonuje zadania przydzielone mu w ramach projektu.	- aktywnie uczestniczy w organizowaniu wydarzenia będącego finałem projektu, - przyjmuje rolę lidera grupy, - podczas realizacji projektu wykazuje się wiadomościami zdobytymi na lekcjach plastyki i innych zajęciach oraz wiedzą pozaszkolną.	I.1 II.2 II.3 II.4 II.5 II.6 III.2
23., 24., 25. i 26. Analiza dawnych i współczesnych dzieł sztuki	4	- czynniki wpływające na odbiór prac artystycznych - elementy składające się na formę dzieła sztuki: technika wykonania i materiał, faktura, kształty, skala i proporcje, barwa, kompozycja, perspektywa, światłocień, plama barwna, linia - porównanie sposobu zastosowania poszczególnych środków wyrazu w wybranych dziełach - przykładowe opisy dzieł sztuki - refleksje w kontakcie z dziełami sztuki - działania plastyczne – ekspresja przez sztukę	- podaje, od jakich czynników zależy odbiór prac artystycznych, - wyróżnia dyscypliny sztuk plastycznych z uwzględnieniem podziału na dzieła płaskie i przestrzenne, - wymienia poznane środki plastyczne i wykorzystuje ich nazwy w opisie dzieł, - przyporządkowuje techniki i materiały do dziedzin sztuki, - z pomocą nauczyciela opisuje wybrane dzieło sztuki, - posługuje się podstawowymi określeniami dotyczącymi formy prac artystycznych, - wykonuje pracę w wybranej technice plastycznej – według wskazówek prowadzącego.	- omawia czynniki wpływające na odbiór prac artystycznych, - wyjaśnia różnice między dziełami realistycznymi a dziełami abstrakcyjnymi, - tłumaczy podział na sztukę dawną i sztukę współczesną, - wskazuje poznane środki plastyczne typowe dla poszczególnych dziedzin sztuki – na wybranych przykładach, - analizuje dzieło sztuki (wybrane samodzielnie lub wskazane przez nauczyciela) z uwzględnieniem wszystkich poznanych środków wyrazu, - posługuje się różnorodnymi określeniami dotyczącymi formy prac artystycznych, - analizując dzieła sztuki, stawia własne pytania i dzieli się subiektywnymi refleksjami, - wykonuje pracę w określonej technice plastycznej, interpretując zadanie samodzielnie i twórczo.	I.1 I.2 I.3 I.4 I.5 I.6 II.2 II.3 II.6 III.4 III.5 III.6

<p>27., 28. i 29. Tworzenie z natury</p>	<p>3</p>	<ul style="list-style-type: none"> - terminy: <i>szkic, plener, portret, martwa natura, pejzaż, camera obscura, trompe-l'oeil, vanitas, weduta</i> - specyfika tworzenia z natury - cele tworzenia z natury - typy rejestracji natury: idealizacja, realizm, iluzja, przetworzenie, deformacja, karykatura, satyra - rodzaje martwej natury - rodzaje pejzażu - rodzaje portretu - analiza przykładowych dzieł - działania plastyczne – ekspresja przez sztukę 	<ul style="list-style-type: none"> - tłumaczy, czym jest tworzenie z natury, - wyjaśnia, czym są szkic i plener, - definiuje portret, martwą naturę i pejzaż, - odpowiada, dlaczego artyści inspirują się naturą, - wymienia podstawowe typy rejestracji rzeczywistości w sztuce, - z pomocą nauczyciela opisuje wybrane dzieło sztuki, - wykonuje martwą naturę, pejzaż lub portret w wybranej technice plastycznej – według wskazówek prowadzącego. 	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia specyfikę tworzenia z natury, - wymienia cele ukazywania rzeczywistości w dziełach sztuki, - opowiada o poszczególnych typach rejestracji natury, - tłumaczy, czym są camera obscura i <i>trompe-l'oeil</i>, - charakteryzuje odmiany martwej natury, pejzażu i portretu, - omawia dzieło (wybrane samodzielnie lub wskazane przez nauczyciela), uwzględniając jego tematykę i charakterystyczne dla niego środki wyrazu, - wykonuje według własnego pomysłu martwą naturę, pejzaż i portret, interpretując zadanie samodzielnie i twórczo. 	<p>I.1 I.2 I.3 I.4 I.5 I.6 II.1 II.6 III.5 III.8</p>
<p>30. Projekt artystyczno- -edukacyjny, cz. III</p>	<p>1</p>	<ul style="list-style-type: none"> - faza podsumowująca - omówienie działań przeprowadzonych w ramach projektu artystyczno-edukacyjnego - ocena projektu 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia zrealizowane etapy projektu i działania przeprowadzone w ramach każdego z nich, - ocenia pracę własną oraz grupy. 	<ul style="list-style-type: none"> - ocenia efekty przeprowadzonego działania, - wyjaśnia, na jakie potrzeby kulturowe odbiorców odpowiedzieli organizatorzy przedsięwzięcia. 	<p>I.1 II.2 II.3 II.4 II.5 II.6 III.2</p>